



Luontomatkailun kiinnostavuus suomalaisten nuorten aikuisten keskuudessa kotimaassa

Tuuli Sola

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Matkailun liikkeenjohdon koulutusohjelma
Amk-opinnäytetyö
2023

| |
|--|
| Tekijä(t) Tuuli Sola |
| Tutkinto Restonomi |
| Raportin/Opinnäytetyön nimi Luontomatkailun kiinnostavuus suomalaisten nuorten aikuisten keskuudessa kotimaassa |
| Sivu- ja liitesivumäärä 43 + 7 |
| <p>Suomen luonnossa on suuri potentiaali nousta tulevaisuuden matkakohteeksi. Tämän opinnäytetyön taustalla on kiinnostus kotimaan luontoa ja luontomatkailua ja niiden kehittämistä kohtaan. Kotimaanmatkailu, ja erityisesti luontomatkailu, on kaukomatkailua ympäristöystävällisempää, sekä myös vastuullista.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia sitä, mikä on suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan. Opinnäytetyön tavoitteena on saada luontomatkailukohteille ja -yrityksille tietoa siitä, minkälaisia luontomatkailupalveluita ja -elämyksiä nuorille aikuisille voisi tarjota ja kuinka kohdentaa luontomatkailua ja lisätä sen kiinnostavuutta nimenomaan nuorten aikuisten keskuudessa. Opinnäytetyön pääongelma on selvittää mikä on suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan kotimaassa, sekä alaongelmina mitkä tekijät saavat nuoret aikuiset valitsemaan luontomatkailun kotimaassa, millaisia haasteita suomalaiset nuoret aikuiset kokevat luontomatkailussa kotimaassa, mitkä ovat nuorten aikuisten suosikkiluontomatkailukohteet Suomessa, sekä mitä palveluita ja aktiviteetteja nuoret aikuiset kaipaavat luontomatkailulta.</p> <p>Opinnäytetyön tietoperustassa tarkasteltiin luonto- ja kotimaanmatkailua, sekä suomalaisten nuorten aikuisten matkustusmotivaatioita, sekä esteitä ja haasteita. Tutkimus rajattiin koskemaan suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostusta luontomatkailuun kotimaassa, joten se rajasi ulkopuolelleen luontomatkailun ulkomailla. Opinnäytetyössä ei myöskään tutkittu tietyn alueen tai kohteen matkailua tai mökkeilyä. Opinnäytetyö keskittyi tutkimaan Suomen nuorisolain perusteella valikoidun kohdejoukon luontomatkailutottumuksia. Opinnäytetyön tutkimus suoritettiin kvantitatiivisena tutkimuksena verkossa jaetun anonyymien kyselylomakkeen muodossa. Sekä avoimia että monivalintakysymyksiä ja Likertin asteikolla vastattavia kysymyksiä sisältänyt kysely jaettiin Instagramissa, Facebookissa, WhatsAppissa ja Snapchatissa. Tutkimuksen otantaan kuuluivat 18–29-vuotiaat suomalaiset nuoret aikuiset. Kysely tehtiin aikavälillä 24.4.-1.5.2023, ja siihen vastasi 139 kohdejoukon edustajaa.</p> <p>Tutkimus osoittaa, että nuorten aikuisten ennakoasenne luontomatkailua kohtaan on pääosin positiivinen. Nuoret aikuiset ovat eniten kiinnostuneita retkeilystä, vaeltamisesta sekä patikoinnista kauniissa maisemissa ja tähtitaivaan tarkkailusta. Heitä kiinnostaa enemmän kokemukset kuin luontomatkailun maksulliset palvelut. Haasteena luontomatkailussa nuoret aikuiset kokevat saavutettavuuden, mahdolliset vaikeat sääolosuhteet ja oman luonto-osaamisen puutteen, sekä mahdolliset vaaralliset eläimet. Opinnäytetyön tutkimuksen perusteella luontomatkailuyritykset voivat kehittää palveluitaan ja tarjota nuorille aikuisille kiinnostavia elämyksiä ja palveluita, jotka voivat tuoda uusia vierailijoita luontomatkailukohteisiin ja -palveluihin.</p> |
| Asiasanat Luontomatkailu, nuorten aikuisten matkailu, kotimaanmatkailu |

Sisällys

| | | |
|-----|--|----|
| 1 | Johdanto | 1 |
| 2 | Matkailu ja sen motivaatiotekijät | 4 |
| 2.1 | Kotimaan matkailu | 7 |
| 2.2 | Kotimaan matkailun suosion kasvu ja vastuullisuus | 8 |
| 3 | Luontomatkailu | 11 |
| 3.1 | Luontomatkailun motivaatiotekijät | 12 |
| 3.2 | Luontomatkailun haasteet ja esteet | 13 |
| 3.3 | Luontomatkailun aktiviteetit | 15 |
| 3.4 | Suomen luontokohteet | 16 |
| 4 | Nuorten aikuisten matkailutottumukset | 19 |
| 4.1 | Suomalaisten matkailutottumukset | 19 |
| 4.2 | Nuorten aikuisten matkustusmotivaatiot ja matkailun esteet | 20 |
| 4.3 | Nuorten aikuisten luonto- ja kotimaan matkailu | 21 |
| 5 | Tutkimus nuorten aikuisten luontomatkailusta | 22 |
| 5.1 | Tutkimusmenetelmät | 22 |
| 5.2 | Tutkimusotteen valinta ja toteutus | 23 |
| 5.3 | Kohdejoukko | 23 |
| 5.4 | Tutkimuskysymysten esittely | 24 |
| 6 | Tutkimustulokset | 26 |
| 6.1 | Vastaajien taustatiedot | 26 |
| 6.2 | Luontomatkailun aktiviteetit | 29 |
| 6.3 | Vastaajien suosikkiluontomatkailukohteet | 30 |
| 6.4 | Luontomatkailun esteet | 32 |
| 6.5 | Luontomatkailun motivaatiotekijät ja palvelut | 33 |
| 7 | Pohdinta | 35 |
| 7.1 | Johtopäätökset ja kehitysehdotukset | 35 |
| 7.2 | Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys | 37 |
| 7.3 | Opinnäytetyön ja oman oppimisen arviointi | 37 |
| 7.4 | Jatkotutkimusehdotukset | 38 |
| | Lähteet | 39 |
| | Liitteet | 44 |
| | Liite 1. Tutkimuskysymykset | 44 |

1 Johdanto

Suomen luonnolla on paljon annettavaa. Jopa 75 % maastamme on metsää (Maa- ja metsätalousministeriö s.a.). Tämän lisäksi Suomessa on 168 000 järveä (Staudinger 2019). Maassamme on myös 41 kansallispuistoa (Metsähallitus s.a.). On siis sanomattakin selvää, että Suomessa on erinomaiset puitteet harrastaa luontomatkailua.

Kiinnostukseni tutkimusaiheeseen on ihan alkujaan alkanut jo lapsuudesta ja vanhempien ja isovanhempien kanssa totutuista tavoista. Olen harrastanut luontomatkailua jo aivan pienestä pitäen ja matkailun liikkeenjohdon opinnoissani kiinnostus on kasvanut ja muuttanut muotoaan. Näen Suomen luonnossa suuren potentiaalin nousta tulevaisuuden matkailukohteeksi, ja olen kiinnostunut kehittämään kotimaan luontoa ja luontomatkailua mahdollisesti myös tulevaisuudessa.

Näin ollen olen kiinnostunut tutkimaan ja selvittämään oman ikäluokkani, eli 18–29-vuotiaiden nuorten aikuisten, luontomatkailutottumuksia kotimaassa. Usein oletetaan, että nuoret aikuiset valitsevat mieluummin ulkomaan matkan tai kaupunkikohteen kotimaan luontomatkailun sijasta. Viime vuosina kotimaanmatkailun kuten myös luontomatkailun suosio on kasvanut (Macgilleon & Tolonen 2020), joten olen kiinnostunut luontomatkailun suosion nykytilasta suomalaisten nuorten aikuisten keskuudessa.

Luontomatkailu, kuten kotimaan matkailu ylipäänsä, on huomattavasti ilmastoystävällisempää kuin kaukomatkailu. On siis vastuullista matkustaa kotimaassa ja eritoten luonnossa, luontoa kunnioittaen. Vastuullisuus on tärkeä teema luontomatkailussa, jo vain luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostusta luontomatkailua kohtaan kotimaassa. Tutkimuksen tavoitteena on saada luontomatkailukohteille ja -yrityksille tietoa siitä, minkälaisia luontomatkailupalveluita ja -elämyksiä nuorille aikuisille voisi tarjota ja kuinka kohdentaa luontomatkailua ja lisätä sen kiinnostavuutta nimenomaan nuorten aikuisten keskuudessa. Tutkimuksen tuloksia voi käyttää tulevaisuudessa luontomatkailun kehittämiseen, ja näin myös vastuullisen matkailun lisäämiseksi Suomessa.

Toteutan tutkimukseni kvantitatiivisena tutkimuksena, jossa haen vastauksia pääongelmaani: Mikä on suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan kotimassa? sekä alaongelmiini: Mitkä tekijät saavat nuoret aikuiset valitsemaan luontomatkailun kotimaassa?; Millaisia haasteita suomalaiset nuoret aikuiset kokevat luontomatkailussa kotimaassa?; Mitkä ovat nuorten aikuisten suosikkiluontomatkailukohteet Suomessa?; Mitä palveluita ja aktiviteetteja nuoret aikuiset kaipaavat luontomatkailulta?

Taulukko 1. Peittomatriisi

| Tutkimusongelmat | Tietoperusta (luku) | Tulokset (luku) | Lomakkeen kysymykset |
|---|--------------------------------|----------------------------|---------------------------------|
| Mitä palveluita ja aktiviteetteja nuoret aikuiset kaipaavat luontomatkailulta? | 3.3 | 6.2, 6.6 | 6, 10 |
| Mitkä ovat nuorten aikuisten suosikkiluontomatkailukohteet Suomessa? | 3.4 | 6.4 | 7 |
| Millaisia haasteita suomalaiset nuoret aikuiset kokevat luontomatkailussa kotimaassa? | 3.2, 4.2 | 6.5 | 8 |
| Mitkä tekijät saavat nuoret aikuiset valitsemaan luontomatkailun kotimaassa? | 4.1, 4.2 | 6.6 | 9 |

Tutkimusongelmien avulla saatavien vastausten avulla saa vastauksia ja nuorten aikuisten omia ideoita siitä, miten luontomatkailua voisi kehittää, markkinoida ja kohdentaa nuorille aikuisille. Näin ollen luontomatkailukohteet sekä niistä työllistyvät yritykset voivat tutkimukseni pohjalta kehittää palveluitaan ja tarjoamiaan elämyksiä sekä aktiviteetteja ja näin saada sekä enemmän että uusia vierailijoita luontomatkailukohteisiin ja -palveluihin.

Kerään verkossa jaettavan kyselylomakkeen avulla vastauksia edellä mainittuihin kysymyksiin noin sadalta eri kohderyhmään kuuluvalta henkilöltä. Itse kyselyn tulen tekemään Webropol-alustalle ja verkkosivut, missä tulen sen jakamaan ovat Instagram, Facebook, WhatsApp sekä Snapchat. Koen, että tavoitan kohdejoukkoni juuri näitä alustoja käyttämällä, sillä nuoret aikuiset käyttävät kyseisiä sosiaalisia medioita. Analysoin tutkimustuloksia muun muassa tekemällä niistä kuvioita ja kaavioita ja vertailemalla vastauksia sekä keskenään että tietoperustaan.

Koska tutkin opinnäytetyössäni suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostusta luontomatkailuun kotimaassa, rajaan tutkimuksesta pois luontomatkailun ulkomailla. En myöskään tutki tietyn alueen tai luontokohteen matkailua, saati mökkeilyä tai muuta vapaa-ajan asumista, vaan tutkimuksessa selvitetään keskivertosuomalaisen 18–29-vuotiaan luontomatkailutottumuksia ja siihen liittyviä aktiviteetteja kotimaassa. Kohdejoukko, eli 18–29-vuotiaat nuoret aikuiset, on valikoitunut Suomen nuorisolain perusteella, jossa 18-vuotias on täysi-ikäinen ja nuori henkilö määritelty alle 30-vuotiaaksi (L1285/2016).

Luontomatkoilla tarkoitetaan matkailua, joka tapahtuu luonnonympäristössä, jossa vetovoimaisuus ja matkailun aktiviteetit perustuvat luontoon sekä siellä tapahtuvaan toimintaan. Luontomatkoilu erottuu muusta matkailusta sekä massaturismista vähäisemmällä ympäristövaikutuksilla. (Hemmi 2005, 333.) Vuoden 2012 World Youth Student and Educational Travel Confederation tutkimuksen mukaan nuorten ihmisten matkailutottumukset olivat muuttumassa. Nuoret aikuiset valitsivat jo silloin suurkaupunkien sijasta kohteita, jossa he voivat kokea seikkailua. (Gaukel Andrews 2014.) Saman tahon vuoden 2017 tutkimus osoitti, että alle 30-vuotiaita matkustajia motivoi matkailussa eniten erityiset, niin sanotusti kerran elämässä -kokemukset, erityiset ruoka- ja juomaelämykset sekä tapahtumat. (Mohn 2018.)

Näin ollen en voi kohderyhmää tavoitellessani etsiä tutkimukseeni vastaajia esimerkiksi Facebookin luontoryhmistä. Jos valitsisin kyselyn jakoalustaksi verkkosivun, missä ennakkoletuksena on se, että vastaajat ovat jo valmiiksi kiinnostuneita luonnosta ja luontomatkoilusta, olisi tutkimuksen tulokset mahdollisesti virheellisiä.

Omassa tutkimuksessani aion siis tehdä ilman ennakkoletuksia nuorten aikuisten kiinnostuksen tasosta luontomatkoiluun kotimaassa. Nuorten luontomatkoilu on kiinnostava aihe, ja siitä on myös tutkimuksia aiemmin, esimerkiksi muissa aiemmissa opinnäytetöissä niin Haaga-Heliassa kuin muissakin korkeakouluissa. Näissä tutkimuksissa kuitenkin on usein ennakkoletuksena se, että nuorten aikuisten luontomatkoilu on vähäistä tai tutkimukset ovat liittyneet koronapandemian aikaiseen luontomatkoiluun ja siihen, miten pandemia ylipäänsä muokkasi matkailutottumuksia. Itse aion tutkimuksessani rajata Covid 19 -pandemian ulos tutkimuskysymyksistä kokonaan ja näin vältän myös ennakkoletukset pandemian aikaisesta luontomatkoilusta.

2 Matkailu ja sen motivaatiotekijät

Matkailulla tarkoitetaan toimintaa tai aktiviteetteja, jossa henkilö matkustaa tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolelle ja oleskelee siellä korkeintaan vuoden ajan esimerkiksi työmatkoilla tai viettäen vapaa-aikaa (Tilastokeskus s.a.). Näin ollen matkailua voi tapahtua niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin ja moneen erilaiseen matkailukohteeseen.

Tämä tutkimustyö käsittelee erityisesti kotimaan vapaa-ajanmatkailua. Tilastokeskus (s.a.) määrittelee vapaa-ajanmatkan olevan matka tavanomaisen elinpiirin ulkopuolelle päätarkoituksenaan lomanvietto, virkistys, rentoutuminen, ajanviete tai harrastukset. Vapaa-ajanmatkan matkailija kustantaa matkansa yleensä itse. Suomalaisten matkatutkimuksissa vapaa-ajanmatkoiksi luokitellaan kaikki matkat, jotka eivät ole kokous- tai työmatkoja. Näin ollen esimerkiksi mökkimatkat, vierailumatkat ystävien ja sukulaisten luo sekä risteilyt ja päivämatkat luokitellaan vapaa-ajanmatkoiksi. (Tilastokeskus s.a.)

Historiallisesti matkailun jäljet ulottuvat aina löytöretkille asti. Silloin uskonnollisissa tarkoituksessa matkanneet pyhiinvaeltajat kulkivat valittuja reittejä ja vierailivat ja yöpyivät valituissa kohteissaan hyväksikäyttäen ihmisten vieraanvaraisuutta. Jo näinä retkinä pyhiinvaeltajien tiedetään nauttineen matkustamisesta ja olleen kiinnostuneita seikkailusta. (Walton 2023.)

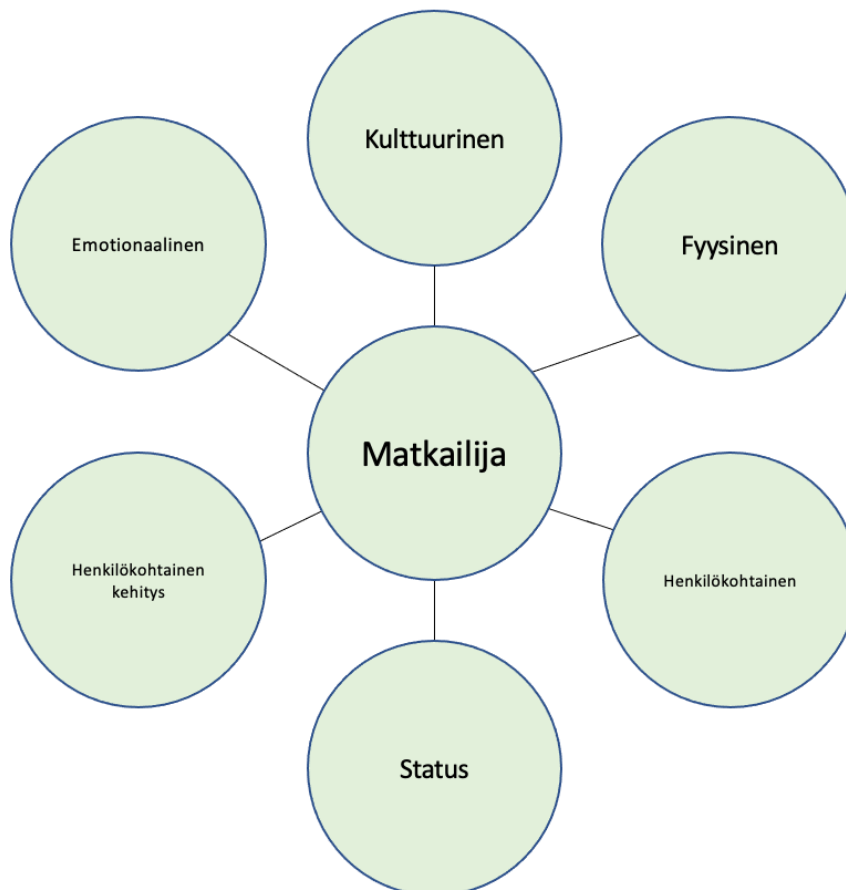
Nykyaikaisen matkailun historia juontaa juurensa 1600-luvulle, kun nuoret eurooppalaiset, etenkin yläluokkaan kuuluvat, akateemisesti koulutetut, aateliset ja taiteilijat aloittivat yleissivistystä kohentavat Grand Tour -nimeä kantaneet Euroopan matkat, jotka erityisesti suuntasivat Ranskaan, Saksaan, Italiaan ja Kreikkaan (Rodriguez 16.6.2020). Toki alemmista säätyluokistakin lähteneet ihmiset pääsivät kokemaan osansa Grand Tourista, mutta tällöin matkailu oli osittain hankalampaa, kun vähävaraisemmat matkailijat joutuivat luottamaan vieraiden ihmisten hevosiin ja etapit saattoivat olla eri pituisia ja osittain suunnittelemattomia. Matkailu oli 1600- ja 1700-luvuilla oli hintavaa ja näin ollen se ei yleisesti ottaen ollut kuin varakkaiden huvia. (Ristola 20.1.2022.)

Nykyäänkin matkailu on suuri osa taloutta ympäri maailmaa. Kansainvälisesti matkailu ylläpitää noin 330 miljoonaa työpaikkaa maailmassa ja matkailun osuus kansainvälisestä bruttokansantuotteesta on 10 %. Tämän lisäksi monen maan ja näin ollen myös matkakohteen koko talous on kiinni matkailusta. Esimerkiksi Aruballa 84 % maan työpaikoista on riippuvaisia matkailusta. (Neufeld 2020.)

Matkailua tutkiessa on syytä selvittää matkailun motiivit, eli perimmäiset psykologiset syyt sille, miksi ihmiset matkustavat. Motiivit heijastavat yksilön tarpeita sekä haluja, joita on ajoittain hankala

pukea sanoiksi. (Travel & Climate s.a.) Matkailun motiiveille löytyy lukuisia erilaisia teorioita, joiden avulla pyritään ymmärtämään sekä luokittelemaan syitä matkailulle.

Matkailun motivaatiotekijät voi luokitella kahteen eri ryhmään: tekijöihin, jotka motivoivat henkilöä lomailemaan sekä tekijöihin, jotka motivoivat henkilöä valitsemaan tietyn matkailukohteen tietynä ajankohtana. Yleisesti matkailumotivaatiot liittyvät joko toiseen tai molempiin edellä mainituista motivaatiotekijöistä. Suurimman osan ihmisistä matkailumotivaatiot koostuvatkin monista eri motivaatiotekijöistä. (Horner & Swarbrooke 2016, 75;77–78.)



Kuva 1. Matkailumotiivien luokittelu (mukaillen Horner & Swarbrooke 2016, 76)

Pääasiassa matkailumotivaatioiden luokitteluun ei ole yhtä ainoaa ja oikeaa tapaa. Kuvassa 1. on nähtävissä Horner & Swarbrooken (2016, 76) luokittelua mukaileva kaavio, jossa motivaatiotekijät on jaettu kuuteen ratkaisevaan tekijään. Kulttuurisia motivaatiotekijöitä ovat esimerkiksi uusien

kulttuurien kokeminen ja nähtävyyksien näkeminen. Fyysisiä motivaatiotekijöitä ovat muun muassa rentoutuminen, liikunta ja hyvinvointi sekä seksi. Henkilökohtaisilla tekijöillä tarkoitetaan ystävien ja sukulaisten luona vierailua, uusien ystävien tapaamista tai uuden tulonlähteen etsimistä. Status motivaatiotekijänä tarkoittaa sitä, että henkilö tahtoo matkoillaan kohottaa statustaan ja näin häntä motivoi trendikkyys, eksklusiivisuus ja suuret rahankäyttö mahdollisuudet. Tiedonsaanti ja uusien taitojen oppiminen ovat motivaatiotekijöitä henkilökohtaisessa kehityksessä ja emotionaalisia motivaatiotekijöitä ovat seikkailunhalu, romanssi, nostalgia sekä fantasioiden toteuttaminen. (Jumrin & Maryono 2018.)

Matkailun motivaatiotekijät voi luokitella myös työntö- ja vetovoimatekijöihin. Tässä suositussa teoriassa selitetään, miksi matkailija valitsee juuri tietyn matkakohteen jonkin toisen kohteen sijasta. Työntötekijöitä ovat esimerkiksi oma motivaatio tai muu yksilön tunteisiin perustuva asia. Vetovoimatekijöillä taas tarkoitetaan sellaisia asioita kohteessa, jotka vetävät matkailijaa puoleensa, kuten yleiskuva matkakohteesta tai sen tietyt aktiviteetit. (Jumrin & Maryono 2018.)

Vuonna 1983 Beard ja Raghob kehittivät The Leisure Motivation Scale -mallin, jonka tavoitteena oli jakaa matkailun motivaatiotekijät neljään tyyppiin, joita ovat älyllinen, sosiaalinen, fyysinen pystyvyys sekä ärsykeitä välttävä. Älyllisiä motivaatiotekijöitä ovat esimerkiksi oppiminen, löytäminen, ajatteleminen sekä kuvitteleminen. Sosiaalisissa motivaatiotekijöissä yksilölle oletetaan kaksi perustarvetta: tarve ystäväyteen ja henkilökohtaisiin suhteisiin sekä tarve tulla kunnioitetuksi. Fyysisen pystyvyyden motivaatiotekijät, joissa yksilö hakee matkoiltaan haasteita, kilpailua ja onnistumisia fyysisessä mielessä. Ärsykeitä välttävät motivaatiotekijät ovat pakoaineita elämän ärsykeistä, jolloin yksilö tavoittelee rauhaa ja lepoa ja mahdollisesti välttelee kontakteja. (Horner & Swarbrooke 2016, 76.)

Matkailun motivaatiotekijöitä tutkiessa on hyvä huomioida, että jokainen matkailija on yksilö ja näin ollen myös matkailun motivaatiotekijät ovat yksilöllisiä. Matkailijan persoonallisuus, elämäntyyli, aiemmat, niin positiiviset kuin negatiiviset, kokemukset matkailijana, yksilön muistot ja omat näkemykset omista vahvuuksista ja heikkouksista, sekä se miltä yksilö haluaa näyttää muiden silmissä ovat kaikki matkailun motiiveihin vaikuttavia tekijöitä. Motivaatiot voivat myös muuttua ja vaihdella elämän muutosten, kuten terveydentilan, siviilisäädyn, perheenisäyksen tai tulojen muuttumisen yhteydessä. (Horner & Swarbrooke 2016, 77–79.)

Usein matkailijat eivät matkusta yksin vaan toisen yksilön seurassa. Tällaisessa tilanteessa puhutaan jaetuista motivaatioista, joissa matkaseura vaikuttaa matkustuksen motiiveihin. Esimerkiksi perhettä voi motivoida lapsiystävällinen matkakohde ja koko perheelle sopivat palvelut, kun taas häämatkalle suuntaavat etsivät matkaltaan romantiikkaa. Mitä todennäköisemmin

matkaseurueen kesken löytyy erilaisia motivaatioita, jolloin matkan motivaatiotekijät ovat kompromisseja eri yksilöiltä matkaseurueessa. (Horner & Swarbrooke 2016, 77–79.)

On myös mahdollista, että matkailija ei paljasta kaikkia matkailuun liittyviä todellisia motiivejaan, koska kokee ne epäsoveliaiksi, sopimattomiksi tai häpeällisiksi. Voi myös olla, että todelliset motivaattorit ovat keskenään ristiriidassa tai ne ovat tiedostamattomia. On myös tilanteita, joissa motivaatiotekijöiden ja yksilön todellisen käyttäytymisen välillä on ristiriita. (Horner & Swarbrooke 2016, 77–79.)

2.1 Kotimaan matkailu

Kotimaanmatkailu on matkailua, jossa henkilö matkustaa tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolelle asuinmaassaan. Oleskelu täällä kestää korkeintaan 12 kuukautta. Myös kotimaan matka voidaan tehdä vapaa-ajan vieton tai työmatkan tai muussa tarkoituksessa. (Tilastokeskus s.a.)

Vuonna 2018 kotimaan matkailun osuus matkailun kokonaisvaltaisesta kysynnästä oli 70 %. Tähän sisältyi niin kotimainen vapaa-ajan kysyntä kuin muu matkailukysyntä, tarkoittaen esimerkiksi työmatkoja ja mökkeilyä, sekä suomalaisten ulkomaanmatkojen kotimaahan jäävä osuus. Edellisten 10 vuoden aikana kotimaan matkailukysyntä on kohonnut ja sen arvo on jopa yli 10 miljardia euroa, joista 8,6 miljardia koostuu vapaa-ajan matkailusta. Kokonaisuudessaan kotimaan vapaa-ajan matkailun osuus matkailun kokonaiskysynnästä oli vuonna 2018 55 %. Näin ollen kotimaan matkustuksen osuus on huomattava Suomen matkailun kokonaiskysynnälle. (Honkanen, Sammalkangas & Satokangas 2021, 11.)

Vuonna 2019 Suomessa kotimaisten matkailijoiden toimesta tehtiin 29 miljoonaa yön yli kestänyttä matkaa. Näistä yksi kolmasosa tapahtui maksullisessa majoituksessa. Eniten kotimaanmatkailijoita lähti Länsi-Suomesta, toiseksi yleisimmin pääkaupunkiseudulta. Etelä-Suomi, lukuun ottamatta pääkaupunkiseutua, oli kolmanneksi yleisin kotimaan matkan lähtökohde. Vapaa-ajan matkoja tehtiin vuonna 2019 vähän alle 26 miljoonaa ja keskimääräinen viipymisaika kotimaan vapaa-ajan matkalla oli 2,9 yötä. Maksullisia majoituksia kotimaan matkoilla käytettiin keskimäärin 2,4 yötä, kun taas ilmaismajoituksissa suomalaiset yöpyivät keskimäärin kolme yötä. (Honkanen, Sammalkangas & Satokangas 2021, 11.)

Suomen suosituimpia vapaa-ajan kotimaan matkustuskohdeita vuonna 2019 olivat Uusimaa, Pirkanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa. Suuret kaupungit kuten Helsinki, Turku ja Tampere ovat eniten kotimaan matkailijoiden suosiossa. Lappiin tehtiin suunnilleen 670 000 maksullisessa majoituksessa yöpymistä sisältävää matkaa ja ilmaismajoitukseen noin 1,06 miljoonaa matkaa. Uudellemaalle johtaneista yöpymisen sisältäneistä matkoista maksullisia oli lähes 1,5 miljoonaa, kun taas ilmaismajoitukseen jopa yli kolme miljoonaa. Pirkanmaalla maksullisissa majoituksissa

yöpymisiä oli noin 800 000 kun taas ilmaismajoituksessa 1,9 miljoonaa. (Honkanen, Sammalkangas & Satokangas 2021, 11.)

Edellä mainituista tilastoista on helppo huomata, että suomalaiset matkustavat kotimaassa huomattavasti enemmän yön yli matkoja ilmaisissa majoituskohteissa maksullisten majoitusten sijaan. Tämän voi selittää esimerkiksi suomalaisten mökkeilykulttuurilla. Majoituskohteiden lisäksi sesonki on suuri vaikuttava tekijä kotimaan matkailua tutkiessa. Eri alueiden välillä on nähtävissä vaihtelua loma- ja vuodenaikojen mukaan. Kesäisin sekä Etelä- että Keski-Suomi ja Länsi-Suomi sekä Ahvenanmaa keräävät eniten kotimaisia matkailijoita. Lapissa kevätsezonki on yleisesti eniten houkutteleva ajankohta kotimaisille matkailijoille. Yleisesti heinäkuu on kiireisin kotimaan matkustus ajankohta. (Honkanen, Sammalkangas & Satokangas 2021, 12.)

2.2 Kotimaan matkailun suosion kasvu ja vastuullisuus

Vuonna 2020 koronapandemian iskiessä maailmaan, katosi Suomesta ulkomaalaiset matkailijat. Sen sijaan kotimaanmatkailu Suomessa nosti suosiotaan merkittävästi. Suomalaiset matkailijat, jotka olisivat kenties normaalisti matkustaneet lomillaan ulkomaille, viettivät kesäänsä erilaisissa kohteissa kotimaassa. Jo ennen pandemiaa tulevaisuuden trendiksi uumoiltiin kotimaan matkailua sen ympäristöystävällisyyden ja vastuullisuuden takia, mutta koronapandemia toi ennustuksen toteen suuremmin kuin olisi voinut odottaa. (Macgilleon & Tolonen 2020.)

Kotimaan matkailussa suomalaisia kiehtoo ilmastosityiden lisäksi sen helppous ja turvallisuus, kuten myös edullisuus ja halu tukea paikallisia yrittäjiä. Suomen vetovoimatekijöitä kotimaan matkailijoille ovat luonto ja kauniit maisemat, erityisesti maaseudulla. Suomalaisten matkustushalukkuus kotimaan matkailua kohtaan on kasvanut viime vuosina jopa kaksi (2) prosenttiyksikköä. (Aalto 2022.)

Vuonna 2021 kotimaan matkailun suosio nousi Suomessa ennätysmäisesti. Vuoteen 2020 verrattuna yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajan matkojen määrä kotimaassa kasvoi lähes kolmanneksella. Kokonaisuudessaan yöpymisen sisältäneitä kotimaan matkoja oli 27,7 miljoonaa. Tämä on 8 prosenttia enemmän kuin ennen koronapandemiaa vuonna 2019. Vapaa-ajan päivämatkoja kotimaassa oli vuonna 2021 28,6 miljoonaa. Tämäkin summa on huomattavasti suurempi verrattaessa pandemiaa edeltäviin tilastoihin. Selkeästi suosituin aika kotimaan matkailulle on kesällä touko-elokuussa. (Tilastokeskus 2022.)

Taulukko 2. Yöpymissen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ja työmatkat kotimaassa (mukaillen Tilastokeskus 2022)

| | 2019 | 2020 | 2021 |
|------------|--------|--------|--------|
| Yhteensä | 29 320 | 23 340 | 29 380 |
| Vapaa-aika | 25 730 | 21 380 | 27 720 |
| Työ | 3 590 | 1 960 | 1650 |

Taulukko 3. Yöpymissen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ja työmatkat ulkomailla (mukaillen Tilastokeskus 2022)

| | 2019 | 2020 | 2021 |
|------------|-------|-------|-------|
| Yhteensä | 9 400 | 2 330 | 1 800 |
| Vapaa-aika | 7 350 | 1 960 | 1 520 |
| Työ | 2 050 | 370 | 280 |

Kuten kahdesta yllä olevasta taulukosta on huomattavissa muutokset suomalaisten matkailukäyttäytymisessä vuodesta 2019 vuoteen 2021. Sen lisäksi, että ulkomaan matkailu on vähentynyt runsaasti, on kotimaan vapaa-ajanmatkailun suosio noussut huomattavasti vuonna 2021. Ennätyselliset kotimaan vapaa-ajan matkustuksen tilastot ovat siis huomattavasti korkeammat vuonna 2021 kuin ennen koronapandemiaa vuonna 2019. (Tilastokeskus 2022.)

Kuten tässä luvussa aiemmin mainittiin, on vastuullisuus yksi päärooleista kotimaan matkailun suosion kasvun takana. Vastuullisuudella tarkoitetaan kestävästä kehitystä, jossa on tarkoituksena tyydyttää kuluvan hetken tarpeet kuitenkin viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omia tarpeitaan. Vastuullinen matkailu ottaa huomioon tulevaisuuden ja nykyhetken taloudelliset, sosiokulttuuriset ja ympäristölliset vaikutukset niin, että matkailijoiden, matkailuyritysten ja -kohteiden, paikallisväestön ja ympäristön tarpeet on huomioitu. (Visit Finland s.a.) Kotimaassa matkustaessa tukee kotimaisia yrittäjiä ja näin kotimaanmatkailu on osa Suomen työllisyyttä ja suomalaisten työllistämistä. Taloudellisen vastuullisuuden lisäksi kotimaanmatkailu on huomattavasti ystävällisempää ympäristölle kuin kaukomatkailu. (Suoma ry s.a.) Tämän lisäksi on

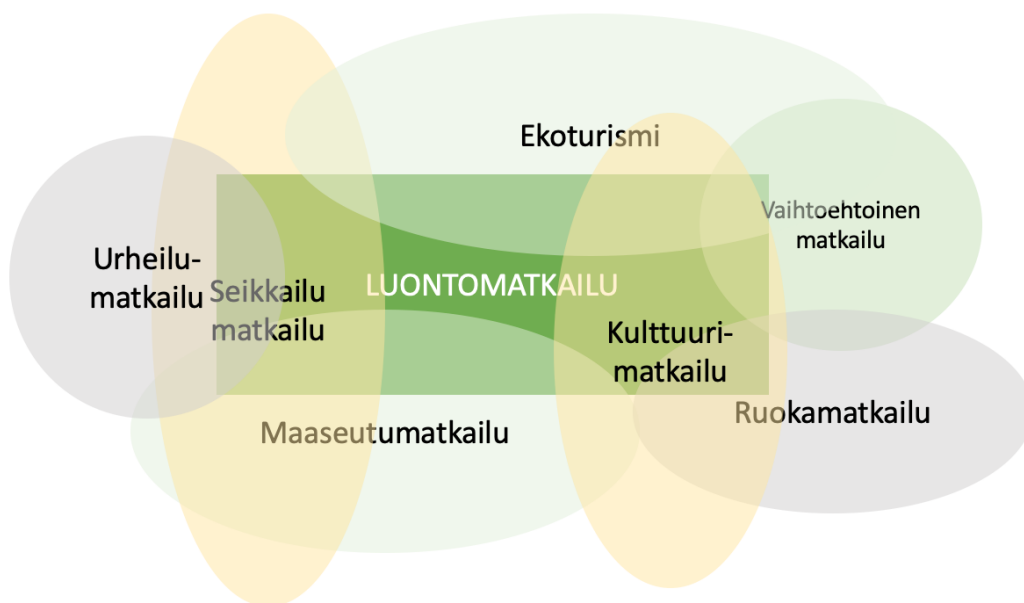
tutkimuksilla osoitettu, että vastuullisesti toimivat yritykset nauttivat korkeammasta asiakastyytyväisyydestä ja asiakkaat kokevat näiden yritysten laatutason korkeammaksi kuin epävastuullisissa yrityksissä (Visit Finland s.a.).

Suomessa on lukuisia yrityksiä, jotka ovat osallisena Sustainable Travel Finland -ohjelmassa ja näin ansainneet Sustainable Travel Finland -merkin. Vaikkakin ohjelmaa markkinoidaan suuresti ulkomaisille matkailijoille, voi myös suomalaiset kotimaan matkailijat löytää ja käyttää edellä mainitun merkin ansainneita matkailuyrityksiä ja niiden palveluita kotimaan matkoillaan. Yhteensä Sustainable Travel Finland -merkin saaneita yrityksiä ja kohteita on 254, ja tästä löytyy niin matkailuelämyksiä, hotelleja kuin lentokenttiäkin. (Visit Finland s.a.) Näin ollen jo valmiiksi kaukomatkoja vastuullisempi kotimaan matkailu onnistuu helposti täysin vastuullisesti näitä eri yrityksiä ja niiden palveluita käyttämällä.

3 Luontomatkailu

Luontomatkailu on matkailua, joka tapahtuu luonnonympäristössä, jossa vetovoimaisuus ja matkailun aktiviteetit perustuvat luontoon sekä siellä tapahtuvaan toimintaan. Luontomatkailu pyrkii erottumaan massaturismista sekä muusta matkailusta vähäisemmillä ympäristövaikutuksilla, ja se yleisesti tarvitsee myös vähemmän infrastruktuuria, joka voisi rasittaa luontoa. (Hemmi 2005, 333.)

Luontomatkailun määrittelemisen voi tehdä monesta eri näkökulmasta. Se voidaan määritellä niin matkailijan luontosuhteen kuin yhteiskunnan ja sen normien ja arvojen perusteella. Muita määrittelyn näkökulmia on esimerkiksi ympäristöfilosofia ja elinkeinon näkökulma. Esimerkiksi, jos määritelmän pohjana käyttää matkailijan luontosuhdetta, ei luontomatkailun määritelmä välttämättä pidä sisällään matkailua elinkeinona. Kun kaikkia eri näkökulmia katsotaan, voisi luontomatkailun määritellä toiminnaksi, jossa henkilöt matkustavat tavallisen elinpiirinsä ulkopuolelle tarkoituksenaan joko tutustua luontoon ja ymmärtääkseen sen prosesseja, kehittääkseen luontosuhdettaan tai nauttiakseen elämyksistä luonnossa. Yksinkertaisimmillaan luontomatkailun voi määritellä olevan kaikkea luontoon perustuvaa matkailua. (Hemmi 2005, 334.)



Kuva 2. Luontomatkailun asema suhteessa sitä lähellä oleviin matkailun muotoihin (mukaillen Hemmi 2005, 334)

Koska luontomatkailun voi määritellä monella eri tavalla, voi siihen sisältyä myös muita eri matkailun muotoja. Kuva 2 mukaillee Hemmin (2005, 334) kaaviota luontomatkailun asemasta suhteessa muihin matkailun muotoihin. Kuvasta voi havaita, että itse luontomatkailuun sisältyy myös niin kulttuuri- kuin seikkailumatkailu, maaseutumatkailu, ekoturismi ja vaihtoehtoinen matkailu sekä myös jopa ruokamatkailu ja urheilumatkailu. Tämä johtuu luontomatkailun monimuotoisuudesta sekä sen lukuisista tarjoamista aktiviteeteista, joista voi lukea lisää luvusta 3.2. Suomessa luontomatkailun perusta on kotimaamme vahvassa imagossa puhtaasta luonnosta, raikkaasta ilmasta sekä tilasta, joka yhdistyy kattavaan palvelurakenteeseen ja turvalliseen kuvaan maasta (Porkkala 2015).

3.1 Luontomatkailun motivaatiotekijät

Kuten luvussa 2 käsiteltiin, on matkailun motivaatiotekijöitä monia ja niitä voidaan luokitella eri tavoilla. Hornerin ja Swarbrooken (2016, 76) teoriaa mukaillen voi myös luontomatkailun motivaatiotekijät löytää ja jakaa kuuteen tekijään. Luontomatkailua ajatellen fyysisiä tekijöitä voivat esimerkiksi olla liikunta tai muu fyysinen luonnossa tapahtuva aktiviteetti, kuten kalastus. Emotionaalisia motivaatiotekijöitä luontomatkailuun voi olla esimerkiksi henkisyteen liittyvät asiat, joita yksilö kokee saavuttavansa luontomatkailulla, kuten myös halu seikkailuun tai muistot lapsuuden tai muuten menneisyyden luontoretkestä. Henkilökohtaisia syitä luontomatkailulle voi olla sen mahdollinen ilmaisuus tai esimerkiksi yksilön halu tyydyttää muita ympärillään. Kun luontomatkailun motivaatiotekijänä on henkilökohtainen kasvu, voi yksilö haluta oppia luonnossa jotakin uutta tai esimerkiksi kohdata pelkonsa luonnossa. Statukseen liittyvä luontomatkailumotivaatio voi johtua luontomatkailun trendikkydestä tai kokemusta siitä, että luontomatkailu tekee yksilöstä erilaisen, mikäli luontokohde on erilainen ja erikoisempi kuin matkakohteet, missä yksilön lähipiiri vieraillee. Kulttuuriset motivaatiotekijät luontomatkailussa taas voivat liittyä esimerkiksi tietyn kulttuurin luontosuhteeseen, jota yksilö tahtoo matkallaan kokea. (Horner & Swarbrooke 2016, 76.)

Luontomatkailuun liittyy myös kappaleessa 2 mainittuja työntö- ja vetovoimatekijöitä. Jumrin ja Maryono (2018) tutkivat kansallispuistojen matkailumotivaatiotekijöitä juuri näiden tekijöiden avulla. Motivaation voi jakaa neljään tekijään, joita ovat ilmasto ja ympäristö, rentoutuminen, seikkailu sekä henkilökohtaiset syyt. Ilmastolla ja ympäristöllä motivaatiotekijänä tarkoitetaan halua matkustaa paikkaan, missä ilmasto ja/tai ympäristö poikkeavat yksilön normaalioloista. Rentoutumisella tässä tarkoituksessa tarkoitetaan aktiviteettia, josta matkaileva yksilö nauttii. Motivaatiotekijänä seikkailu tarkoittaa halua päästä kokemaan uutta ja tyydyttämään yksilön uteliaisuutta. Henkilökohtaisilla syillä tarkoitetaan esimerkiksi henkilökohtaisen suhteen vahvistamista. (Jumrin & Maryono 2018.)

Luontomatkailun vetovoimatekijät voivat liittyä ystävien, sosiaalisen median tai uutisten luomaan yleiskuvaan luontokohteesta, kuin kohteen mahdollisesta henkilökunnasta, luonnon ominaisuuksista, kuten vaikka tietystä kasvillisuudesta tai eläimistöstä, mahdollisesta infrastruktuurista ja esimerkiksi onko sinne rakennettu lepopaikkoja tai käymälöitä, sekä luontokohteesta etukäteen jaettavasta informaatiosta. (Jumrin & Maryono 2018.)

Luontokohdetta valitessa ja luontokohteen valintaan päätyessä on siis monta motivaatiotekijää, jotka saavat yksilön valitsemaan juuri luontomatkailun. Matkailijan persoona, historia ja elintavat voivat suuresti vaikuttaa siihen, mitkä tekijät tämä löytää vetovoimaisina. (Jumrin & Maryono 2018.) Esimerkiksi, jotkin ihmiset hakevat luontomatkailulta aitoa luonnontilaista luontoa, jonne ei ole rakennettu juuri mitään, kun taas toisille henkilöille luontomatkailussa on tärkeää päästä kokemaan luontomatkailua kohteessa, jossa on selkeät reittiohjeet, rakennettuja levähdyspaikkoja ja käymälöitä ja esimerkiksi infopisteellä auttavaa henkilökohtaa tai ohjattuja aktiviteetteja luonnossa.

Visit Finlandin koeryhmätutkimuksessa (2018) tunnistettiin kolme pääsegmenttiä, jotka kokivat luonnon olevan ratkaiseva motiivi Suomeen matkustamiselle. Nämä segmentit ovat: aktiiviset matkailijat, luonnon ihmeiden metsästäjät ja luontonautiskelijat. Aktiivisia seikkailijoita kiinnostaa luontomatkailussa extreme-lajit, arktinen luonto ja talvi, eläinten tarkkailu, maastohiihto sekä vesi-, maasto- ja lumiaktiviteetit. He toivovat matkaltaan aktiivista toimintalomaa luonnossa. Luonnon ihmeiden metsästäjillä taas tarkoitetaan yksilöitä, joiden matkustusmotiivina on ainutlaatuisen luontokokemuksen saaminen. Heitä kiehtoo kansallispuistot, metsät, yötön yö ja revontulet. Luontonautiskelijat etsivät luonnonrauhaa ja mahdollisuutta ladata akkuja. He ovat kiinnostuneita muun muassa saaristosta, revontulista, kansallispuistoista, sienestyksestä ja marjastuksesta, metsistä, järvistä ja keskiyön auringosta. Näitä kaikkia kolmea segmenttiä yhdistää kiinnostus luontomatkailuun ja luontoon liittyvät matkustusmotiivit. (Visit Finland s.a., 12–14.)

Yksinkertaistettuna, luontomatkailijan motiivit ovat samankaltaisia kaikista aktiviteeteista ja liikkumisen tasoista riippumatta samat: arjesta irtautuminen, rentoutuminen luonnossa ja akkujen lataaminen motivoi yksilöä valitsemaan luontomatkailun. Valintoja määrittää myös henkilökohtaiset kiinnostuksenkohteet, aiemminkin mainitut aikaisemmat kokemukset, sekä kokemus turvallisuudesta ja odotukset elämyksestä. (Räsänen, Lariola & Aittokoski 2020, 5.)

3.2 Luontomatkailun haasteet ja esteet

Vaikka luontomatkailu onkin kestävä ja suosioltaan kasvava matkailun laji, liittyy siihen myös erilaisia haasteita ja esteitä. Luonto on suuri osa Suomea, jopa 75 % maastamme on metsää (Maa- ja metsätalousministeriö s.a.). Tämän takia luonto on matkustus- ja vapaa-ajankäytön lisäksi

suuri osa taloutta. Maan- ja metsänkäyttö voi olla haastavaa sovittaa yhteen luontomatkailun kanssa ja lisäksi myös luonnon sietämiskyky heikkenee ja luonto kuluu suurten ihmismassojen takia. Tämän lisäksi Suomen neljä eri vuodenaikaa on haaste matkailulle luonnossa, kun matkailijat käyttäytyvät eri lailla esimerkiksi kesällä kuin talvella, ja näin ollen luontomatkailukohteet kohtaavat eri vuodenaikoina epätasaiset määrät matkailijoita. (Minkkinen 2020.)

Luontomatkailu sellaisenaan ei myöskään sovi kaikille. Sen lisäksi, että monet luontomatkailun aktiviteetit vaativat erikoisosaamista tai vähintäänkin hyvää peruskuntoa (Metsähallitus s.a.), on luontomatkailu harvoin täysin esteetöntä ja näin ollen sopivaa esimerkiksi huonompikuntoisille, liikuntarajoitteisille, näkörajoitteisille tai vanhemmille ihmisille. Läheskään kaikissa Suomen luontomatkailukohteissa ei ole saavutettavaa tai esteetöntä toimintaympäristöä. Esimerkiksi jyrkät mäet, juurakot ja kuopat ovat mahdollisesti haasteellisia kuljettavaksi. (Aaltonen & Ihalainen 2020, 21.)

Jokaisessa luontokohteessa ei myöskään ole kaikkia palveluita, kuten käymälää tai suurta lepopaikkaa. Jo tämä voi olla este yksilön luontomatkustamiselle. Sen lisäksi sääolosuhteet ovat suuressa roolissa luontomatkailun haasteita pohtiessa. Vaikka luontokohde olisikin esteetön, voi voimakkaat sääolosuhteet, kuten tuuli, lumi tai sade, muuttaa esteettömyyttä ripeästi. Tästä johtuva varusteiden puute on myös vaikuttava tekijä motivaatioon luontomatkailuun, joka tuo yksilölle haasteita ja voi olla merkittävä tekijä luontomatkailua mahdollisesti valitessa. (Aaltonen & Ihalainen 2020, 21–22.)

Luonnossa matkustaessa ja liikkuesssa voi myös kohdata vaarallisia eläimiä, jotka voivat johtaa yksilön epähalukkuuteen luontomatkailua kohtaan. Kesäisin Suomessa voi vaarallisina eläiminä kohdata esimerkiksi punkkeja tai käärmeitä. Punkit vääjyvät heinikossa ja ovat aktiivisia Suomessa touko-kesäkuussa sekä elo-syyskuussa. Sen purema levittää sekä borreliosia sekä puutiaisaivokuumetta, jotka molemmat voivat tarttua ihmiselle. (Hyönteismaailma s.a.) Käärmeitä Suomessa esiintyy kolmea lajia, joista kyy on ainoa myrkyllinen ja samalla Suomen yleisin käärme. Keskimäärin kyy puree Suomessa noin sataa ihmistä vuodessa, mutta purema ei ole yleensä vaarallinen perusterveelle aikuiselle ihmiselle. (Seppälä & Lindroos 2013.)

Myös turvallisuus, tai enemmänkin sen puute, voidaan kokea haasteena luontomatkailussa. Luontomatkailu sisältää mahdollisia riskejä, erityisesti henkilöille, jotka vasta aloittelevat luontomatkailun harrastamista. Luonnossa tulisi hallita taitoja, kuten suunnistamista, tulentekoa ja ensiapua. Retkelle olisi myös tärkeä ottaa mukaan varusteita turvallisuuteen liittyen sekä vararuokaa ja -juomaa. Mahdollisia turvallisuusvaaroja, joita voi luontomatkailussa kohdata ovat esimerkiksi eksyminen, jäihin putoaminen, loukkaantuminen ja tulipalo. (Metsähallitus s.a.)

Kalastuksesta tai metsästyksestä kiinnostuneille voi lupa-asiat olla kynnyskysymys luontomatkailua harkitessa. Vaikka Suomessa on jokaisen oikeus, tarvitaan näiden aktiviteettien harrastamiseen luvat Metsähallitukselta. Kalastus- ja metsästyslupien lisäksi lupia voi tarvita myös esimerkiksi moottorikelkkailuun valtion mailla. Vaikka luvat on suunniteltu luonnon hyväksi, voi niiden hankkiminen nousta esteeksi luontomatkailusta kiinnostuneelle henkilölle. (Metsähallitus s.a.)

Haastavaa luontomatkailussa voi olla myös niin tiedonsaanti kohteesta ja luontomatkailuseuran puuttuminen kuin kohteen saavutettavuus esimerkiksi julkisilla liikennevälineillä. Yleisesti, luontomatkailuun usein tarvitsee auton, etenkin kun on matkalla lähiseutunsa ulkopuolelle. Luontokohteet sijaitsevat usein syrjäisillä alueilla, joissa julkisia liikennevälineitä liikkuu harvoin, ja aikataulut eivät palvele luontomatkailijaa. (Leppänen 2022.)

3.3 Luontomatkailun aktiviteetit

Kun puhutaan luontoaktiviteeteista, sillä tarkoitetaan aktiivista luonnossa liikkumista ja ajanviettoa luontoympäristöissä. Suomessa eniten suosiota keräävät aktiviteetit ovat vaellus ja patikointi, pyöräilyn eri muodot, vesiurheilu, kuten veneily ja melonta, sekä maastohiihto, lumikenkäily ja muut talvilajit. (Räsänen, Lariola & Aittokoski 2020, 3.)

Luontoaktiviteetit voi jakaa niin omatoimisiin kuin opastettuihin luontoaktiviteetteihin. Omatoimiset aktiviteetit perustuvat yleisesti hyvään reittitietoon, sekä luontokohteiden, kuten esimerkiksi kansallispuistojen turvallisuudesta huolehtimiseen sekä selkeään opastukseen. Opastetuissa luontoaktiviteeteissa sananmukaisesti aktiviteetin keskeisessä osassa toimii opas, jonka tehtävänä on huolehtia aktiviteetin turvallisuudesta, toimivuudesta ja asiakkaiden hyvinvoinnista. Kun omatoimisessa luontoaktiviteetissa matkailija suunnittelee itse retkensä ja määrää oman tahtinsa, on opastetussa aktiviteetissa oppaan rooli tehdä aktiviteetistä jokaiselle yksilölle sopiva ja tarpeen tullen räätälöidä valmiita retkiä ja aktiviteetteja matkailijoille sopiviksi. (Räsänen, Lariola & Aittokoski 2020, 6.)

Koska luontoaktiviteetteja on monenlaisia, sopii luontomatkailu monenlaiselle eri yksilölle. Esimerkiksi hyvin merkityillä lyhyillä reiteillä patikointi ja retkeily onnistuu hyvin ilman erityistaitoja tai -varusteita. Jotkin aktiviteetit, kuten suunnistus ja retkeily pitkillä reiteillä, vaatii hyvää peruskuntoa, kun taas esimerkiksi kiipeilyssä tarvitaan jo erityistaitoja. Metsästys ja kalastus ovat luontoaktiviteetteja, joihin yksilö tarvitsee taidon lisäksi myös luvat näiden harrastamiseen. (Metsähallitus s.a.)

Kuten tässä työssä on jo aiemmin huomattu, on luontomatkailu käsitteenä hyvinkin laaja, ja näin on myös siihen sisältyvät aktiviteetitkin. Metsähallituksen ylläpitämä verkkosivusto Luontoon.fi (s.a.) on tehnyt erinomaisen listauksen erilaisista mahdollisista luontoaktiviteeteista, joita on muun

muassa: avovesiuinti, geokätköily, hiihto, kalastus, lintujen tarkkailu, marjastus ja sienestys, moottorikelkkailu, polkujuoksu, ratsastus, retkiluistelu, sukellus, valokuvaus, veneily ja tähtitaivaan tarkkailu. Luontoaktiviteetteja voi kokea yksin tai ryhmässä, tai esimerkiksi lemmikin, kuten koiran, kanssa. Luontomatkailun avulla voi myös oppia historiasta tutkimalla muinaisjäänöksiä, vanhoja rakennuksia tai perinnetiloja. Suomessa luontoaktiviteetit ovat myös suosittuja oppimistilaisuuksia, ja onkin tavallista, että suomalaisissa kouluissa ja päiväkodeissa käydään kokeilemassa erilaisia luontoaktiviteetteja ja esimerkiksi retkeillään metsässä tai puistoissa. (Metsähallitus s.a.)

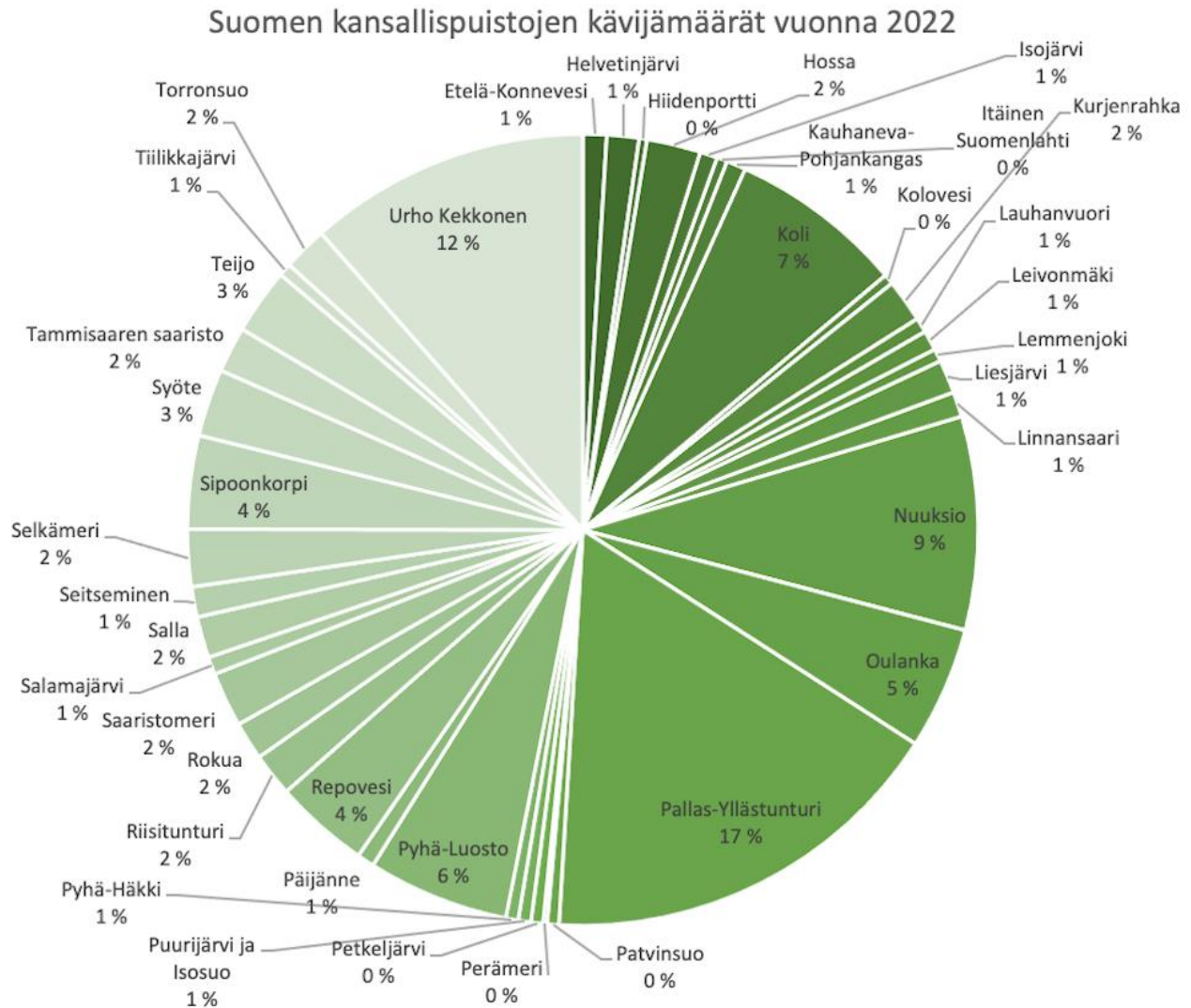
Jorma Hemmi (1995, 231) määrittää luontomatkailun aktiviteeteiksi kotiympäristön ulkopuolella aidossa tai muokatussa luontoympäristössä toteutettavat aktiviteetit, jotka tapahtuvat lihasvoimin ilman huomattavia teknisiä tai energiaa kuluttavia apuvälineitä. Tämän takia esimerkiksi golfia ei pidetä luontoaktiviteettina, sillä golfiin soveltuva ympäristö on rakennettu luontoympäristö, eikä suinkaan aito tai edes muokattu.

3.4 Suomen luontokohteet

Suomen maantieteellisellä sijainnilla Pohjois-Euroopassa on suuri vaikutus maamme luontoon. Suomi on osa pohjoista havumetsävyöhykettä ja länsirannikoiden kosteampaa ilmastotyyppiä. Suomen luontaisimmat ekosysteemit ovat metsät, suot, murtovesi sekä makean veden ekosysteemit. Tämä saa aikaan kansainvälisesti ainutlaatuisen luonnon, jota monipuolistaa vaihtuvat vuodenaajat. Luonto on jokaisena vuodenaikana erilainen, ja tämä erilaisuus on vahvuus suomalaista luontomatkailua ajatellessa. Vaihtelevuutta suomalaiseen luontoon tuo erilaiset suot, erilaiset järvet ja niiden muodostamat reitit, purot, joet, murtovesi ja harjut, sekä saaristoalueet että lukuiset luonnontilaiset alueet. (Hemmi 1995, 186.)

Näin ollen Suomi tarjoaa luontomatkailijoille erinomaiset puitteet luonnossa. Kotimaassamme sijaitsee 41 kansallispuistoa pohjoisesta etelään. Kansallispuistoilla tarkoitetaan suuria luonnonsuojelualueita, joiden yhtenä tärkeimpänä tehtävänä on luonnon monimuotoisuuden turvaaminen sekä antaa ihmisille edellytykset nauttia sekä rentoutua luonnossa. Kansallispuistoissa on merkittäviä reittejä, tulentekopaikkoja sekä luontopolkuja, ja niissä on myös telttailualueita ja nukkumiseen tarkoitettuja rakennuksia, mikä mahdollistaa yöpymisen kansallispuistoissa. (Metsähallitus s.a.)

Vuonna 2022 Metsähallituksen hoitamille valtion suojelualueille tehtiin noin 7,4 miljoonaa vierailua. Tähän lukuun lasketaan kansallispuistojen lisäksi myös valtion retkeilyalueet sekä muut virkistyskäytöllisesti merkittävät suojelualueet ja retkeilykohteet. Näistä kansallispuistoissa vierailuja oli yhteensä 3 545 600. (Metsähallitus s.a.)



Kuva 3. Suomen kansallispuistojen kävijämäärät vuonna 2022 (Metsähallitus s.a.)

Kuvasta 3. voi havaita, että neljästäkymmenestä yhdestä kansallispuistosta eniten vierailuja on saanut Pallas-Yllästunturi, joka keräsi vuonna 2022 594 300 kävijää, ja Urho Kekkosen kansallispuisto, jossa käyntejä vuonna 2022 oli 405 800. Kolmanneksi eniten ja yhdeksän prosenttia kokonaisvierailuista keräsi Nuuksio, jossa käyntejä vuonna 2022 oli 306 700. Ehdottomasti vähiten vierailuja oli Perämerellä, jossa oli vuonna 2022 vain 5 800 käyntiä. (Metsähallitus s.a.)

Kokonaisuudessaan kaikista kansallispuistoista kahdeksan keräävät puolet kansallispuistojen vierailuista. Nämä ovat edellä mainittujen Pallas-Yllästunturin, Urho Kekkosen kansallispuiston ja Nuuksion lisäksi Koli, jossa oli vuonna 2022 251 400 käyntiä, Pyhä-Luosto, jossa oli 203 600 käyntiä, Oulanka, joka sai 176 400 käyntiä, sekä Repovesi, jossa oli 137 00 käyntiä, ja

Sipoonkorpi, jossa vierailuja oli 134 400. Nämä ovat myös ainoat kansallispuistot, joissa oli vuonna 2022 yli 100 000 vierailua. (Metsähallitus s.a.)

Kansallispuistojen lisäksi Suomesta löytyy myös lukuisia muita erilaisia ja erityisiä luontomatkailukohteita. Tuomo Kesäläinen (2020) on jakanut Suomen upeimmat luontokohteet seitsemääntoista eri kategoriaan: hiidenkirnut, luolat, rotkot, lapin kurut, lähteet, vesiputoukset, kosket ja könkäät, näköalavuoret, dyynit, supat, siirtolohkareet, erikoiset kivet, pirunpellot, muinaishaudat, kalliomaalaukset, seidat ja pyhät tunturit sekä pyhät, suuret ja erikoiset puut.

4 Nuorten aikuisten matkailutottumukset

Tässä nuorten aikuisten luontomatkaileutottumuksia käsittelevässä tutkimuksessa määritellään nuoret aikuiset 18–29-vuotiaiksi Suomen nuorisolain perusteella, jossa 18-vuotias on täysi-ikäinen ja nuori henkilö määritelty alle 30-vuotiaaksi (L1285/2016). Nuoret aikuiset ovat suuri matkailijaryhmä, jotka todennäköisestä alhaisesta tulotasostaan huolimatta viipyvät kohteessa keskimääräistä matkailijaa pidempään. Aikavälillä 1980–1995 vuonna syntyneet niin sanotut milleniaalit sekä 1996–2015 välillä syntyneet sukupolvi Z:n kuuluvat nuoret aikuiset (Uusitalo 2022) yleisesti arvostavat matkustaessaan enemmän kokemuksia, ja pitävätkin matkustamisen tuomaa elämän arvoa ja elämyksiä tärkeämpänä matkustusmotivaattorina kuin aiemmat sukupolvet. Nuoret aikuiset ovat myös aktiivisesti matkaavia, eivätkä lopeta matkustamista ja uusien elämysten tavoittelemista. Esimerkiksi muutokset taloudellisessa tilanteessa, sairausepidemiat tai poliittinen epävakaus eivät estä nuoria aikuisia matkustamasta. (World Youth Student and Educational Travel Confederation s.a.).

4.1 Suomalaisen matkailutottumukset

Suomalaiset ovat usein matkustavaa kansaa. Vuonna 2017 91 % kaikista yli 15-vuotiaista suomalaisista matkustivat ainakin yhden vapaa-ajanmatkan vuoden aikana. Tämä kertoo sen, että suomalaiset matkustavat keskivertoeurooppalaista useammin. Keskivertosuomalainen matkailija tekee keskimäärin kahdeksan matkaa vuodessa, ja keskiverto matkalla yövytään keskimäärin kolme yötä, ja matkat tehdään useimmiten autolla. Majoituskohteeksi keskivertosuomalainen valitsee kotimaassa joko oman mökin tai ystävien ja sukulaisten luona yöpymisen, kun taas ulkomailla majoituskohteeksi useimmiten valikoituu hotelli. (Onali & Mäkelä 2019.)

Vaikka suomalaiset matkustivatkin eniten, kun vertaa muihin kansoihin Euroopassa, oli suomalaisten matkojen pituudet verrattaessa lyhyempiä. Suomalaisen keskimääräinen pituus matkustuskohteessa on 3,5 päivää, kun Euroopan Unionin keskiarvo matkan keskimääräisessä pituudessa on 5,2 päivää. Suomalaiset myös matkustavat kotimaassa huomattavasti enemmän kuin muut Euroopan Unionin jäsenmaiden kansalaiset. Tämän voinee selittää suomalaisten vahvalla mökkeily- ja kyläilykulttuurilla. (Onali & Mäkelä 2019.)

Kotimaanmatkailun suosion suomalaisten keskuudessa huomaa myös tutkiessa suomalaisten suosituimpia matkailukohteita, joista Suomi oli vuonna 2017 suosituin; 59,2 % suomalaisten matkoista kohdistuivat kotimaahan. Muita suosittuja kohteita olivat Espanja, jonne kohdistui matkoista 7,4 % ja Ruotsi, minne osuu 3,7 % suomalaisten matkoista. 29,7 % suomalaisten matkoista kohdistui muihin kuin edellä mainittuihin kohteisiin. (Onali & Mäkelä 2019.)

Vaikka suomalaiset matkustavatkin runsaasti, on rahankäyttö matkoilla muihin Euroopan Unionin maihin huomattavan vähäistä. Keskiarvoin suomalainen käyttää yhtä matkaa kohden 314 euroa, kun Euroopan Unionin keskiarvo on 382 euroa ja esimerkiksi rajanaapurissa Ruotsissa käytetään yhtä matkaa kohden keskimäärin 779 euroa. (Onali & Mäkelä 2019.)

Kotimaanmatkailua suomalaisten keskuudessa on edistänyt myös inflaatio. If Vakuutuksen tekemä kyselytutkimus (2023) kertoo, että jopa 41 % suomalaisista kokee inflaation vaikuttavan lomasuunnitelmiin. Kustannusten noustessa suomalaiset matkustavat vähemmän ja suosikkikohteina on muun muassa mökkeily ja kaupunkikohteet kotimaassa. Myös luontokohteet ja esimerkiksi saaristossa ja Lapissa vierailu kiinnostaa kesällä matkustavia suomalaisia. (STT Viestintäpalvelut Oy 2023.)

4.2 Nuorten aikuisten matkustusmotivaatiot ja matkailun esteet

Jo vuonna 2014 huomattiin trendi, jossa 16–34-vuotiaat olivat jopa 23 % kiinnostuneempia matkailusta, eritoten matkailusta ulkomaille, kuin vanhemmat sukupolvet. Tämän lisäksi jo 2012 World Youth Student and Educational Travel Confederation teki tutkimuksen, jonka mukaan nuorten ihmisten matkailutottumukset olivat muuttumassa. Kun ennen nuoret valitsivat matkakohteikseen tunnettuja suurkaupunkeja tai lämpimiä rantakohteita, nykyaikana he valitsivat mieluummin vieraita kohteita, joissa he voivat kokea seikkailua ja matkustaa kaukomaihin. (Gaukel Andrews 2014.)

World Youth Student and Educational Travel Confederation teki vuonna 2017 tutkimuksen, jonka mukaan alle 30-vuotiaita matkustajia motivoi matkailussa eniten erityiset, niin sanotusti kerran elämässä -kokemukset, erityiset ruoka- ja juomaelämykset sekä tapahtumat. (Mohn 2018.) Tämän lisäksi nuoret aikuiset halusivat myös kehittää itseään matkaillessaan, kertoo saman järjestön tutkimus jo vuonna 2012. Monet halusivat joko oppia uuden kielen, ansaita työkokemusta tai liittää jonkinlaisen opiskeluohjelman tai -kurssin matkaansa. (Gaukel Andrews 2014.) Etsiessään inspiraatiota matkailuun, on nuorilla aikuisilla sosiaalisessa mediassa näkyvät kuvat ja postaukset, sekä myös omat aiemmat kokemukset ja läheisten suositukset ja kokemukset suurena motivaatiotekijänä. (Honkanen, Sammalkangas & Satokangas 2021, 87.)

Vaikka nuorilta aikuisilta löytyykin kiinnostusta ja motivaatiota matkustaa, on matkustamisessa silti esteensä. Suomessa nuorten aikuisten tulot ovat vähentyneet ja 18–34-vuotiaiden osuus pienituloisista on kasvanut huomattavasti viime vuosina. Verrattuna vuoteen 2007, oli pienituloisuus nuorten aikuisten keskuudessa kasvanut neljäsosasta jopa kolmannekseen vuoteen 2016 mennessä. (Pietiläinen 2018.) Rahan puute voi siis olla este nuorten aikuisten matkustamiselle.

4.3 Nuorten aikuisten luonto- ja kotimaan matkailu

Korona-aika sai nuoret aikuiset matkustamaan enemmän kotimaassa ja jopa valitsemaan kotimaan matkan mieluummin ulkomaan matkan sijasta. Suomalaiset nuoret aikuiset ovat matkailijatyypeiltään suurimmaksi osin nautiskelijoita sekä aktiivilomailijoita. On siis huomattavaa, että suomalaiset nuoret aikuiset ovat entistä kiinnostuneempia kotimaan matkailusta, ja näin ollen myös luontomatkaileusta, ja tulevaisuuden kannalta on erittäin tärkeää, että nuorten aikuisten toiveisiin ja tarpeisiin vastattaisiin, jotta markkinointia ja palveluita voisi kotimaan ja luontomatkaileun saralla kehittää nuorille aikuisille sopiviksi. (Honkanen, Sammalkangas & Satokangas 2021, 94.)

Jo ennen koronapandemiaa suomalaiset nuoret aikuiset olivat kiinnostuneita matkustamaan kotimaassa. Suoma ry:n vuonna 2019 tehdyssä tutkimuksessa selvisi, että 18–44-vuotiaat suomalaiset olivat eniten kiinnostuneita kotimaan matkailusta. Syitä kiinnostukseen oli kotimaan matkailun ilmastoystävällisyys sekä kiinnostus paikallisuuteen. Myös luontomatkaileukohteet ovat nostaneet suosiotaan nuorten keskuudessa. (Macgilleon & Tolonen 2020.)

Nuorten aikuisten noussut kiinnostus kotimaan matkailua kohtaan näkyy myös itse kotimaisissa matkakohteissa, joissa aiemmin ovat viihtyneet enimmäkseen vanhemmat ihmiset ja lapsiperheet. Tietoa ja inspiraatiota nuoret aikuiset hakevat kotimaan matkailuun erityisesti sosiaalisen median, kuten Instagramin ja YouTuben, kautta, sekä myös tuttavien ja ystävien suositusten ja kokemusten perusteella. (Honkanen, Sammalkangas & Satokangas 2021, 86–87.)

5 Tutkimus nuorten aikuisten luontomatkailusta

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tutkia sitä, mikä on suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena on saada luontomatkailukohteille ja -yrityksille tietoa siitä, minkälaisia luontomatkailupalveluita ja -elämyksiä nuorille aikuisille voisi tarjota ja kuinka kohdentaa luontomatkailua ja lisätä sen kiinnostavuutta nimenomaan nuorten aikuisten keskuudessa. Tutkimuskohteena ovat 18–29-vuotiaat nuoret aikuiset. Sen lisäksi työssä kartoitetaan kohdejoukon matkustusmotiivit ja mahdolliset esteet luontomatkailuun sekä heitä kiinnostavimmat luontomatkailukohteet ja -aktiviteetit. Työssä tutkitaan myös sitä, mitä palveluita ja elämyksiä nuoret aikuiset tahtoisivat kokea luontomatkailussa.

Työssä kartoitetaan erityisesti nuorten aikuisten luontomatkailun kiinnostavuutta kotimaassa, eikä luontomatkailun kiinnostavuutta yleisesti. Tutkimuksen avulla saadaan luontomatkailukohteille ja -yrityksille tietoa siitä, minkälaisia luontomatkailupalveluita ja -elämyksiä nuorille aikuisille voisi tarjota ja kuinka kohdentaa luontomatkailua ja lisätä sen kiinnostavuutta nimenomaan nuorten aikuisten keskuudessa.

5.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusote tarkoittaa metodologiaa, eli lähestymistapaa, joka määräytyy tutkimusongelmien mukaisesti (Kananen 2019, 25). Tässä työssä käytetään määrällistä tutkimusta eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää ilmiön tuntemista ja pyrkii yleistämään ilmiötä. Kvantitatiivinen tutkimus toteutetaan yleensä kyselyillä, joiden laatiminen vaatii aiheen tuntemista. Vaihtoehtoinen tutkimusmenetelmä, jota tässä tutkimuksessa ei käytetä, on kvalitatiivinen tutkimus, joka tarkoittaa laadullista tutkimusta, jossa tavoitteena on selvittää missä ilmiössä on kyse eikä mahdollisesti tunneta tukittavaa ilmiötä hyvin. On myös mahdollista yhdistää näitä tutkimusmenetelmiä keskenään. (Kananen 2019, 25.)

Jotta tutkimuksessa saatavaa tieteellistä tietoa voi tutkia luotettavasti, on tutkimusmenetelmä tarpeellinen. Tutkimusmenetelmä ohjaa tutkimusta ja sitä tarvitaan selkeään ja järjestelmälliseen tiedonhankintaan. Eri tutkimusmenetelmillä on omat tiedonkeruumenetelmät, jotka luokitellaan aineistonkeruu-, analyysi- sekä luotettavuusmenetelmiksi. Kun tutkimusmenetelmää valitsee, tulee pohtia ja luoda suunnitelma siitä, kuinka saada uskottavaa ja luotettavaa aineistoa. (Kananen 2019, 27.) Määrällisessä tutkimuksessa eniten käytetty aineistonkeruumenetelmä on kysely, jonka tuloksia analysoidaan erilaisten tunnuslukujen, jakaumien sekä ristiintaulukointien perusteella. Tutkimuksen kohderyhmästä tavoitellaan saamaan mahdollisimman laaja otanta, joka oikein valittuna luo kohderyhmästä yleistyksen. (Kananen 2019, 30.)

5.2 Tutkimusotteen valinta ja toteutus

Tähän työhön olen valinnut tutkimusotteekseni määrällisen tutkimuksen. Valitsin juuri kvantitatiivisen tutkimuksen siitä syystä, että tutkittavieni perusjoukko on laaja, ja kyseinen tutkimusote saa tutkimusongelmiini parhaiten kohdejoukkoa yleistävän tuloksen. Kyseinen tutkimusote tuo tutkimukselleni tuloksia selkeässä muodossa ja niitä on näin ollen miellyttävää ja antoisaa analysoida ja vertailla keskenään. Näin myös tutkimuksen tuloksista saa selkeää pohdintaa, numeroita ja tilastoja, joita voi tulevaisuudessa hyötykäyttää kotimaan luontomatkailua ja siihen liittyviä aktiviteetteja kehittäessä ja uudistaessa.

Tutkimus toteutetaan jakamalla kohdejoukolle osoitettu Webropol-palvelussa luotu kysely, joka sisältää 10 tutkimuskysymystä liittyen tutkimuksen pää- ja alaongelmiin. Kyselyssä on niin monivalintakysymyksiä kuin vapaasti vastattavia kysymyksiä. Monissa kysymyksissä käytän myös Likertin asteikkoa. Kyseessä on Rensis Likertin vuonna 1932 kehittämä asteikko, jossa vastausvaihtoehdot ovat esimerkiksi ”täysin samaa mieltä”, ”jokseenkin samaa mieltä”, ”jokseenkin eri mieltä” ja ”täysin erimieltä”. Näillä vaihtoehdoilla asteikko järjestää vastaajat niin sanotusti samanmielisyyden määrän mukaisesti. (Tietoarkisto s.a.) Tutkimuskysely jaetaan kohdejoukon yleisessä käytössä olevissa sosiaalisissa medioissa, eli Instagramissa, Facebookissa, Snapchatissa ja WhatsAppissa.

Luotettavien tuloksien saamiseksi tavoittelen tutkimuskyselyyni sataa vastaajaa. Tutkimuskysely on kohdejoukon saatavilla ja vastattavissa viikon ajan julkaisustaan. Viikon jälkeen julkaisusta tutkimus suljetaan vastaajilta. Koska kysely jaetaan vapaasti sosiaaliseen mediaan linkillä, on kyseessä ei-satunnainen otanta, vaan lumipallo-otanta, jossa palautusprosenttia ei voi etukäteen määrittää. (SurveyMonkey s.a.)

5.3 Kohdejoukko

Tutkimukseni kohderyhmä, suomalaiset nuoret aikuiset, koostuu 18–29-vuotiaista suomalaisista. Ikäjakauman perustan Suomen nuorisolakiin, jossa pykälässä kolme määrittellään nuoret alle 29-vuotiaiksi (L1285/2016).

Kohdejoukkoni valikoitui juuri suomalaisiin nuoriin aikuisiin siitä syystä, että koen heidän edustavan tulevaisuutta kotimaisessa matkailussa. Kyseisen kohdejoukon luontomatkailutottumuksista ei juurikaan ole tehty luotettavia tutkimuksia, etenkin sellaisia, jotka poislukevat koronapandemian. Olen kiinnostunut tutkimaan nuorten aikuisten luontomatkailua, jotta matkailuala saisi ajankohtaista tutkimustietoa siitä, mikä saisi nuoret aikuiset harrastamaan luontomatkailua. Nuorten aikuisten luontomatkailutottumuksista ei myöskään ole tehty ajankohtaisia tutkimuksia.

Metsähallituksen vuonna 2018 tekemän Petkeljärven kansallispuiston kävijätutkimuksen mukaan vain alle 20 % kansallispuiston vierailijoista on korkeintaan 34-vuotiaita. Suurin ikäluokka, joka kyseisessä kansallispuistossa vierailu oli noin 50-vuotiaat keski-ikäiset. (Pääkkölä 2018.) Tämä tutkimus osoittaa nuorten aikuisten kiinnostuksen luontomatkailua kohtaan olevan huomattavasti pienempi kuin vanhempien ikäjoukkojen.

Kun aiemmissa tutkimuksissa nuorten aikuisten luontomatkailun kiinnostavuuden selvittämiseksi tuloksiin on suuresti vaikuttanut Covid 19 -pandemia, ei sitä oteta tässä tutkimuksessa huomioon. On erityisen tärkeää tulevaisuuden luontomatkailun kehittämisen vuoksi, että tulokset saadaan realistisesti nykytilanteesta ilman ennako-oletuksia liittyen pandemiaan.

5.4 Tutkimuskysymysten esittely

Tutkimuksessa haetaan tietoa ja vastausta pääongelmaan: Mikä on suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan kotimaassa? sekä alaongelmiin: Mitkä tekijät saavat nuoret aikuiset valitsemaan luontomatkailun kotimaassa?; Millaisia haasteita suomalaiset nuoret aikuiset kokevat luontomatkailussa kotimaassa?; Mitkä ovat nuorten aikuisten suosikkiluontomatkailukohteet Suomessa?; Mitä palveluita ja aktiviteetteja nuoret aikuiset kaipaavat luontomatkailulta?

Kysymykset 1–3 (liite 1) kartoittivat vastaajien taustatietoja. Ensimmäisessä kysymyksessä selvitetään vastaajien ikää, jonka avulla saadaan tieto siitä, minkä ikäiset henkilöt kohderyhmästä ovat vastanneet kyselyyn. Tämän lisäksi kysyttiin vastaajan sukupuolta. Yhdessä nämä kaksi vastausta mahdollistavat eri ikäryhmien ja sukupuolten mahdollisesti poikkeavien luontomatkailutottumuksien vertailun. Kolmas kysymys oli avoin kysymys, jossa vastaajaa pyydettiin omin sanoin kertomaan, mitä ajatuksia sana luontomatkailu hänessä herättää. Tällä kysymyksellä kartoitetaan sitä, mitä nuoret aikuiset ylipäänsä tietävät tai ajattelevat luontomatkailusta.

Kysymykset 4–5 (liite 1) kartoittivat vastaajien luontomatkailutottumuksia. Kysymyksessä 4 selvitettiin, kuinka usein vastaajat harrastavat luontomatkailua. Vaihtoehdot olivat joko päivittäin, viikoittain, 1–2 kertaa kuukaudessa, kerran 2–3 kuukaudessa, muutaman kerran vuodessa, harvemmin tai ei ollenkaan. Kysymyksessä 5 kartoitettiin, kenen kanssa vastaajat mieluiten harrastavat luontomatkailua. Vaihtoehdot olivat joko perheen, kumppanin/puolison, ystävien, lemmikin tai tuntemattomien kanssa tai yksin. Tässä kysymyksessä vastaaja pystyi valitsemaan yhden tai useamman vastausvaihtoehdon.

Kysymys 6 (liite 1) kartoitti vastaajan kiinnostuneisuutta eri luontomatkailulajeista. Kysymykseen oli koottu 21 luontomatkailulajia, jotka on aiemmin tässä tutkimuksessa esitelty kappaleessa 3.3.

Tämän kysymyksen vastauksiin käytin Likertin asteikkoa, jossa vastaaja voi kaikista eri aktiviteeteista valita, kuinka kiinnostunut on niistä. Asteikolla 1 tarkoitti, ettei vastaaja ole ollenkaan kiinnostunut ja 5 tarkoitti, että vastaaja on erittäin kiinnostunut kyseisestä luontomatkailulajista.

Kysymys 7 (liite 1) oli kyselyn toinen avoin kysymys. Tässä kysymyksessä kartoitetaan vastaajien suosikkiluontomatkailukohteita kotimaassa, ja sitä, miksi kyseiset kohteet ovat vastaajien suosikkeja. Tämä on tutkimuksen kannalta kiinnostavaa tietää, koska vastausten avulla voi kartoittaa mitkä ovat kohderyhmän suosituimpia kohteita, ja missä päin Suomea ne sijaitsevat. Vastausten avulla pystyy myös analysoimaan kohderyhmän matkailumotiiveja kotimaan luontomatkailun suhteen.

Kysymyksessä 8 (liite 1) selvitetään vastaajien mahdollisia esteitä luontomatkailulle. Kysymykseen on kirjattu 11 eri kappaleissa 3.2 ja 4.2 esitellyt luontomatkailun mahdolliset esteet, jotka liittyvät esimerkiksi saavutettavuuteen ja turvallisuuteen. Tässä kysymyksessä kartoitetaan vastaajien kokemuksia mahdollisista esteistä Likertin asteikon avulla. Asteikossa 1 tarkoittaa, että ei tunne estettä ollenkaan hankalaksi, ja 5, että tuntee esteen erittäin hankalaksi.

Kysymykset 9–10 (liite 1) kartoittavat luontomatkailun motivaatiotekijöitä. Kysymys 9 oli monivalintakysymys, jossa voi valita yhden tai useamman vastausvaihtoehdon, liittyen luontomatkailun motivaatiotekijöihin. Kysymyksellä selvitetään, mitkä tekijät saavat vastaajan valitsemaan luontomatkan tai luontomatkailuaktiviteetin. Kysymyksen vastausvaihtoehdot oli muun muassa läheisen tai sosiaalisen median suosittelut ja rentoutuminen luonnossa. Kysymyksessä 10 kartoitettiin Likertin asteikon avulla luontomatkailun palveluiden ja aktiviteettien tärkeyttä vastaajien mielestä. Vastausvaihtoehdot liittyivät esimerkiksi saavutettavuuteen, reittien vaatavuuteen ja käymälöiden ja myymälöiden määrään. Vastaus 1 tarkoitti, ettei vastaaja koe kyseistä palvelua tai aktiviteettia ollenkaan tärkeänä, kun taas vastaus 5 tarkoitti, että vastaaja pitää kyseistä palvelua tai aktiviteettia erittäin tärkeänä.

Tutkimuskysely julkaistiin nettilinkillä aamulla 24.4.2023, jolloin jaoin linkin kyselyyn WhatsAppissa, Instagramissa, Facebookissa sekä Snapchatissa. Aikaa kyselyn vastausten keräämiseen oli viikko, ja suljin nettilinkin 1.5.2023.

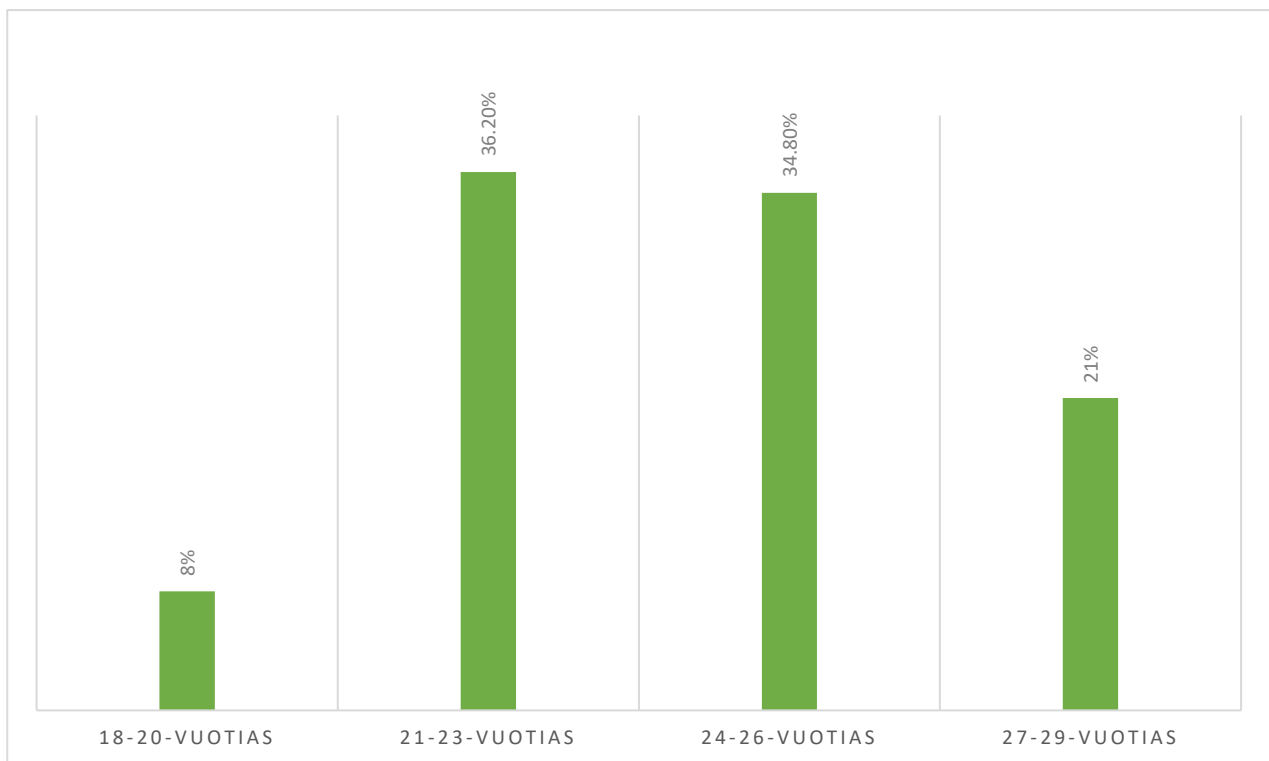
6 Tutkimustulokset

Tutkimus oli vastaajille avoinna viikon ajan, ja se keräsi vastaajia yhteensä 139 kappaletta. Jokainen vastaus ei kuitenkaan saanut vastausta kaikilta vastaajilta, joten keskimääräinen vastaajien määrä kysymystä kohden oli 133,8 vastaajaa. Tavoitteeni oli saada kyselyyn vastaajia 100 kappaletta, mikä toteutui onnistuneesti.

Tutkimuksen tulokset esitetään kappaleen 5.4 mukaisesti teemoittain seuraavasti: vastaajien taustatiedot, nuorten aikuisten luontomatkailutottumukset, luontomatkailun aktiviteetit, vastaajien suosikkiluontomatkailukohteet, luontomatkailun esteet ja luontomatkailun motivaatiotekijät ja palvelut.

6.1 Vastaajien taustatiedot

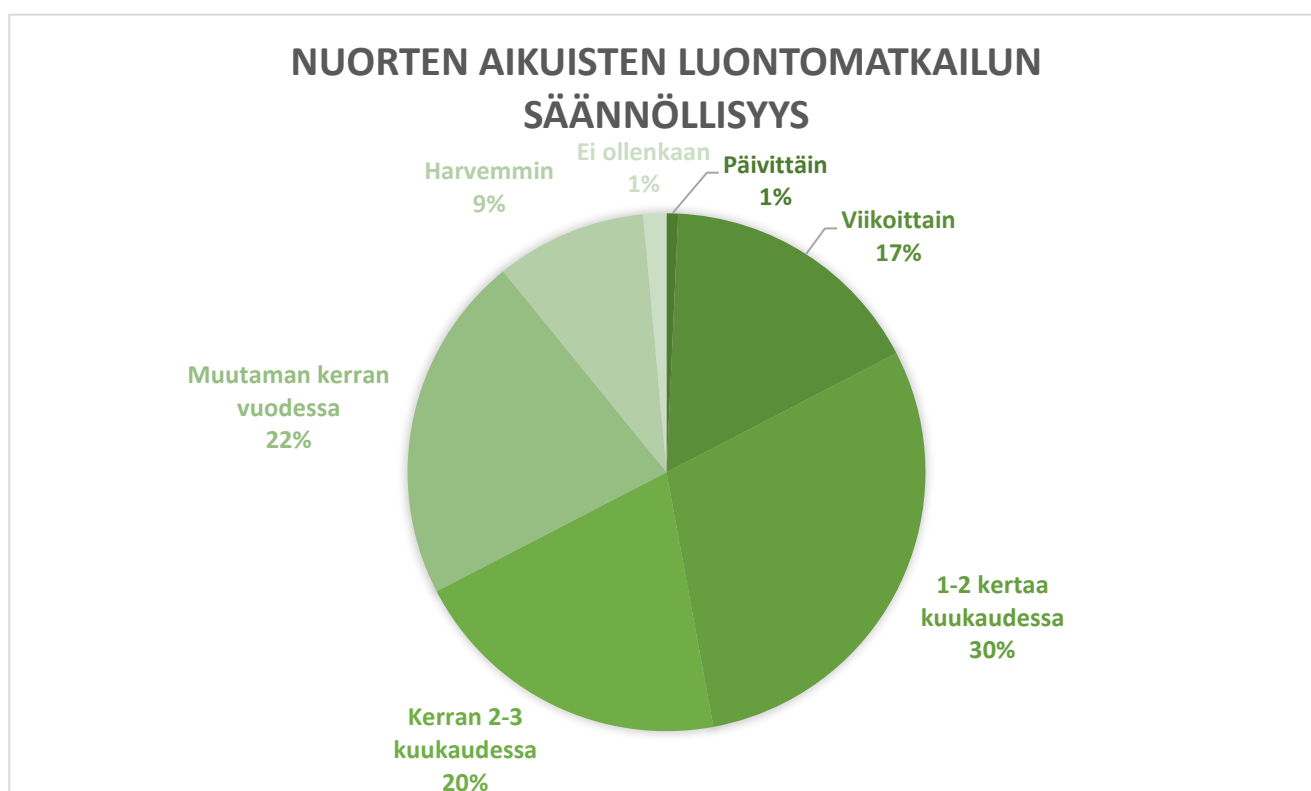
Kyselyn aluksi (kysymykset 1–2) kartoitettiin vastaajien taustatietoja ikään ja sukupuoleen liittyen. Vastaajista suurin osa, 36,2 %, oli 21–23-vuotiaita. 34,8 % vastaajista oli 24–26-vuotiaita, 21 % 27–29-vuotiaita ja vain 8 % vastaajista 18–20-vuotiaita. Selkeä enemmistö vastaajista oli siis 21–26-vuotiaita. Tämän lisäksi suurin osa vastaajista, 81,8 %, oli naisia. Miehiä vastaajista oli 13,9 % ja loput, eli 4,3 %, vastasivat sukupuolekseen muu tai eivät halunneet kertoa.



Kuva 4. Vastaajien iät, n=138

Suurin osa vastaajista koki ennakkoon luontomatkailun positiivisena ja ihanana asiana, joka antaa rauhaa ja auttaa rentoutumaan. Muutamassa vastauksessa luontomatkailun todettiin kuulostavan tylsältä, teennäiseltä tai matkailuosan sanasta liialta turismilta, joka pilaa itse oikean luonnon.

Kysymykset 4 ja 5 kartoittivat nuorten aikuisten luontomatkailutottumuksia luontomatkailun säännöllisyyden ja seuran suhteen. Kysymyksessä 4 kartoitettiin, kuinka usein suomalaiset nuoret aikuiset harrastavat luontomatkailua. Vastausvaihtoehdot tähän oli päivittäin, viikoittain, 1–2 kertaa kuukaudessa, kerran 2–3 kuukaudessa, muutaman kerran vuodessa, harvemmin ja ei ollenkaan.

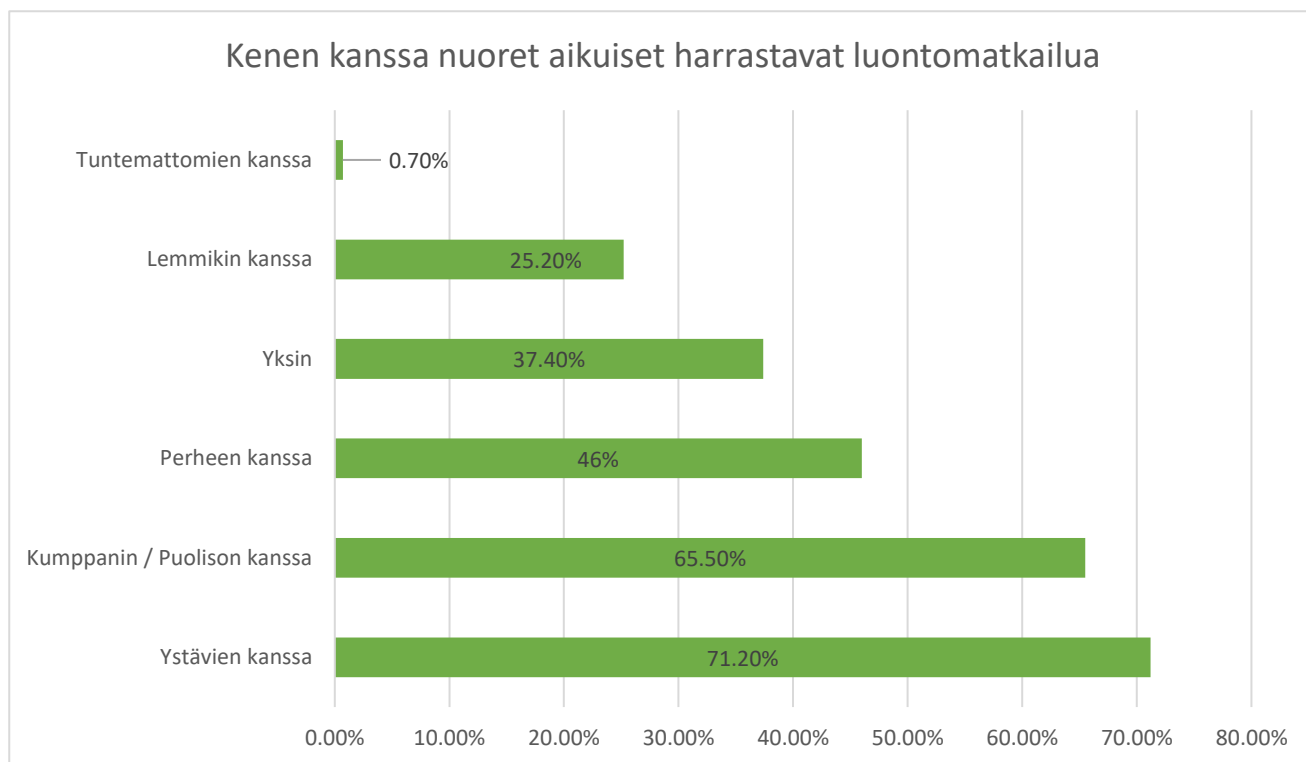


Kuva 6. Nuorten aikuisten luontomatkailun säännöllisyys, n=138

Kuva 6 osoittaa, että suurin osa, 30 %, nuorista aikuisista kertoo harrastavansa luontomatkailua kerran tai kaksi kertaa kuukaudessa. Seuraavaksi suurin prosentuaalinen määrä, 22 %, kertoo harrastavansa luontomatkailua muutaman kerran vuodessa. Tämä tulos on hyvin tasainen kerran 2–3 kuukaudessa luontomatkailijain kanssa. Vain yksi 138. vastaajasta kertoi harrastavansa luontomatkailua päivittäin, ja vastaajista kaksi ei harrasta luontomatkailua ollenkaan. Kysymyksen 4 tuloksista voi huomata, että suurin osa nuorista aikuisista harrastaa luontomatkailua enemmän kuin muutaman kerran vuodessa.

Kysymyksessä 5 selvitettiin, kenen kanssa kohdejoukko mieluiten harrastaa luontomatkailua. Vaihtoehtoja vastauksiin oli perheen kanssa, kumppanin/puolison kanssa, ystävien kanssa, lemmikin kanssa, tuntemattomien kanssa, yksin ja muu, mikä. Vastaajat pystyivät vastaamaan

kysymykseen yhden tai useamman vaihdon. Vastaajia kysymys sai 139 ja valittuja vastauksia tuli 342.



Kuva 7. Kenen kanssa nuoret aikuiset harrastavat luontomatkailua, n=139

Kuvassa 7 on nähtävissä, kenen kanssa suomalaiset nuoret aikuiset harrastavat luontomatkailua mieluiten. Kysymyksen 5 vastauksista selviää, että nuoret aikuiset harrastavat luontomatkailua eniten ystävien tai puolison tai kumppanin kanssa. Perheen kanssa luontomatkailua harrastaa 46 % ja yksin 37,4 %. Lemmikin kanssa 25,20 % ja tuntemattomien kanssa 0,7 %, mikä edustaa yhtä ainoata vastausta. Vastausvaihtoehto muu, mikä? ei saanut ollenkaan vastaajaa. On selkeästi huomattavaa, että nuoret aikuiset viettävät luonnossa aikaa oletettavasti ikätovereidensa kanssa kuin muiden.

6.2 Luontomatkailun aktiviteetit

Kysymyksessä 6 kartoitettiin Likertin asteikkoa käyttämällä, kuinka kiinnostuneita nuoret aikuiset ovat eri luontomatkailuaktiviteeteista. Kysymyksessä käsitellyt luontomatkailulajit olivat retkeily, vaeltaminen ja patikointi, kalastus, metsästys, maastohiihto, geokätköily/suunnistus, marjastus/sienestys, polkujuoksu, ratsastus (maastossa), sukellus, valokuvaus (luonnossa), lemmikin kanssa ulkoilu, veneily, melonta, tähtitaivaan tarkkailu, pyöräily (esim. maastossa), lumikenkäily, avovesiuinti, lintujen tarkkailu, moottorikelkkailu ja retkiluistelu. Kyseiset lajit

valikoituivat kyselyyn luvussa 3.3 esitellyn Metsähallituksen verkkosivun Luontoon.fi (s.a.) listauksen mukaisesti.

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | Keskiarvo | Mediaani |
|----------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|-----------|----------|
| Retkeily | 2,2 % | 9,3 % | 11,5 % | 28,8 % | 48,2 % | 4,1 | 4,0 |
| Vaeltaminen ja patikointi | 2,9 % | 7,9 % | 18,0 % | 24,4 % | 46,8 % | 4,0 | 4,0 |
| Tähtitaivaan tarkkailu | 2,2 % | 8,6 % | 23,0 % | 31,7 % | 34,5 % | 3,9 | 4,0 |
| Lemmikin kanssa ulkoilu | 12,3 % | 6,5 % | 18,1 % | 21,0 % | 42,1 % | 3,7 | 4,0 |
| Marjastus / Sienestys | 3,6 % | 13,7 % | 31,6 % | 29,5 % | 21,6 % | 3,5 | 4,0 |
| Valokuvaus (luonnossa) | 8,6 % | 12,2 % | 22,3 % | 31,7 % | 25,2 % | 3,5 | 4,0 |
| Veneily | 8,6 % | 18,7 % | 25,9 % | 21,6 % | 25,2 % | 3,4 | 4,0 |
| Melonta | 8,7 % | 12,3 % | 24,7 % | 36,2 % | 18,1 % | 3,4 | 4,0 |
| Pyöräily (esim. maastossa) | 12,2 % | 24,5 % | 27,3 % | 17,3 % | 18,7 % | 3,1 | 3,0 |
| Avovesiuinti | 19,4 % | 22,3 % | 18,7 % | 20,9 % | 18,7 % | 3,0 | 3,0 |
| Lumikenkäily | 17,3 % | 27,3 % | 27,3 % | 18,7 % | 9,4 % | 2,8 | 3,0 |
| Geokätköily / Suunnistus | 19,4 % | 33,1 % | 27,3 % | 16,6 % | 3,6 % | 2,5 | 2,0 |
| Polkujuoksu | 27,3 % | 27,3 % | 20,9 % | 16,6 % | 7,9 % | 2,5 | 2,0 |
| Retkiluistelu | 26,6 % | 28,0 % | 24,5 % | 14,4 % | 6,5 % | 2,5 | 2,0 |
| Lintujen tarkkailu | 28,3 % | 27,5 % | 26,1 % | 8,7 % | 9,4 % | 2,4 | 2,0 |
| Moottorikelkkailu | 30,9 % | 30,2 % | 15,8 % | 16,6 % | 6,5 % | 2,4 | 2,0 |
| Maastohiihto | 38,4 % | 17,4 % | 23,2 % | 9,4 % | 11,6 % | 2,4 | 2,0 |
| Ratsastus (maastossa) | 45,3 % | 15,8 % | 18,0 % | 7,2 % | 13,7 % | 2,3 | 2,0 |
| Sukellus | 37,7 % | 23,2 % | 21,0 % | 10,1 % | 8,0 % | 2,3 | 2,0 |
| Kalastus | 36,7 % | 33,1 % | 12,2 % | 11,5 % | 6,5 % | 2,2 | 2,0 |
| Metsästys | 81,1 % | 8,7 % | 5,1 % | 2,9 % | 2,2 % | 1,4 | 1,0 |

Kuva 8. Nuorten aikuisten kiinnostus eri luontomatkailuaktiviteetteihin, n=139

Kuvassa 8 on esitelty, miten eri luontomatkailulajit saivat kiinnostusta Likertin asteikolla, jossa vastausvaihtoehto 1 ilmaisi, että vastaaja ei ole ollenkaan kiinnostunut lajista, ja vastausvaihto 5 ilmaisi, että vastaaja on erittäin kiinnostunut lajista. Keskiarvoisesti kaikkein suosituimmat luontomatkailuaktiviteetit kohderyhmän keskuudessa ovat retkeily, vaeltaminen ja patikointi, sekä tähtitaivaan tarkkailu. Mediaania katsoen, on saman korkean tuloksen saanut edellä mainittujen lisäksi marjastus/sienestys, valokuvaus (luonnossa), lemmikin kanssa ulkoilu, melonta, ja tähtitaivaan tarkkailu. Kaikkein vähiten kiinnostuneita nuoret aikuiset ovat metsästyksestä ja kalastuksesta, sekä sukelluksesta ja maastossa ratsastuksesta.

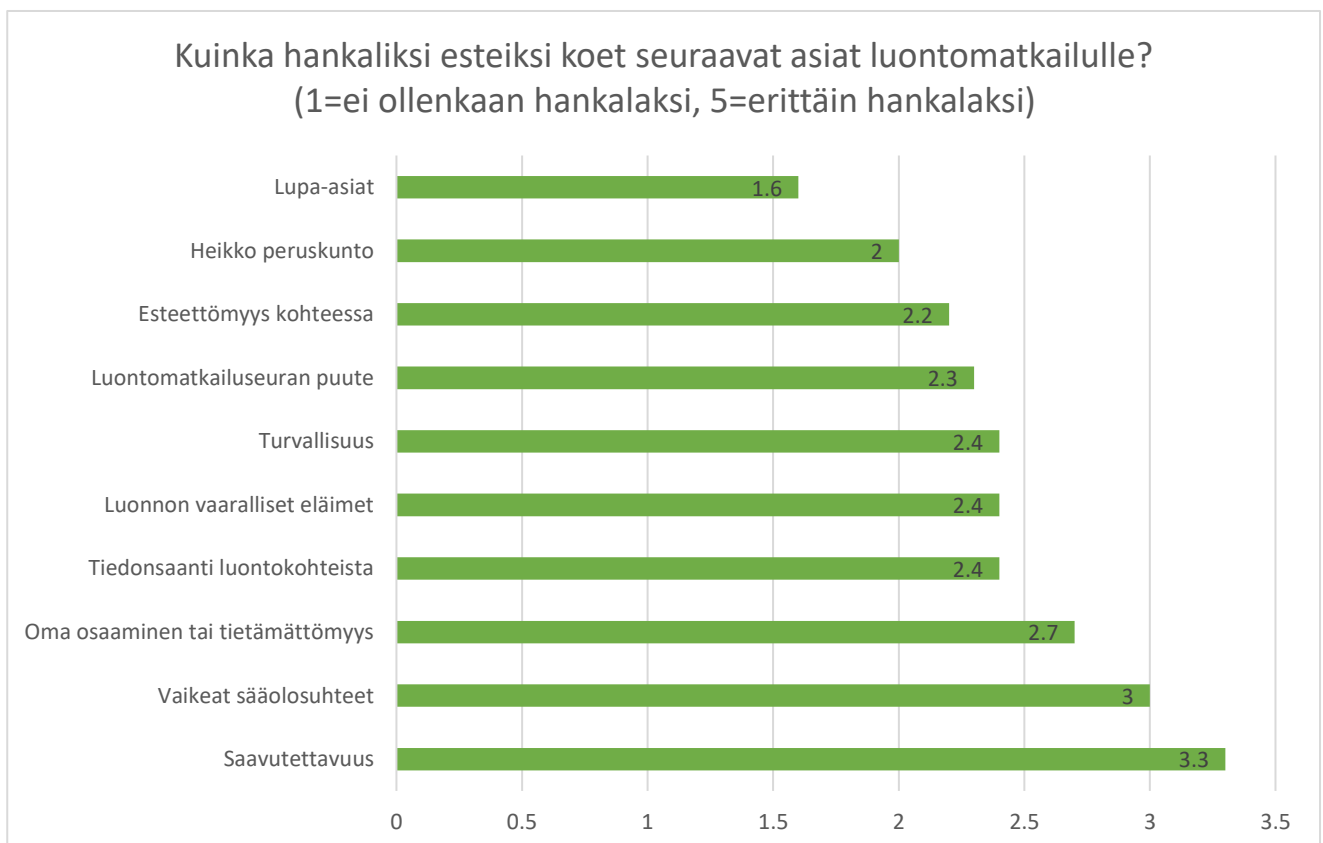
6.3 Vastaajien suosikkiluontomatkailukohteet

Kyselyn seitsemäs kysymys oli tutkimuksen toinen kysymys, johon vastaaja pystyi vastaamaan avoimesti. Kysymyksessä kartoitetaan, mitkä ovat kohdejoukon suosikkiluontomatkailukohteita Suomessa. Vastauksia tähän avoimeen kysymykseen tuli 114, ja kohteet ovat nähtävissä sanapilvessä kuvassa 9.

Myllykoski. Jotkin vastaukset myös ilmaisivat suosikkiluontokohteiden olevan yleisesti lähiluonto, metsät tai vesistöt.

6.4 Luontomatkailun esteet

Kysymyksessä 8 kartoitettiin luontomatkailuun kohdistuvia esteitä, ja kuinka hankaliksi kohdejoukko ne kokevat. Esteitä vertailtiin toisiinsa Likertin asteikkoa apuna käyttäen niin, että vastausvaihtoehto 1 tarkoitti, ettei vastaaja koe estettä ollenkaan hankalaksi, kun taas vastausvaihtoehto 5 tarkoitti, että vastaaja kokee esteen erittäin hankalaksi.



Kuva 10. Luontomatkailun esteet vastaajien keskuudessa, vastaajien keskiarvoiset vastaukset, n=138

Kysymys 8 keräsi vastaajia 138 kappaletta. Kuvassa 10 on esitetty jokaisen vaihtoehdon tuloksien keskiarvo. Tulokset olivat pääosin samankaltaisia kaikkien vastaajien välillä, sillä vastausten keskiarvot liikkuivat lähinnä kahden ympärillä tarkoittaen, että nuoret aikuiset eivät koe kyselyssä mainittuja esteitä kovin hankaliksi.

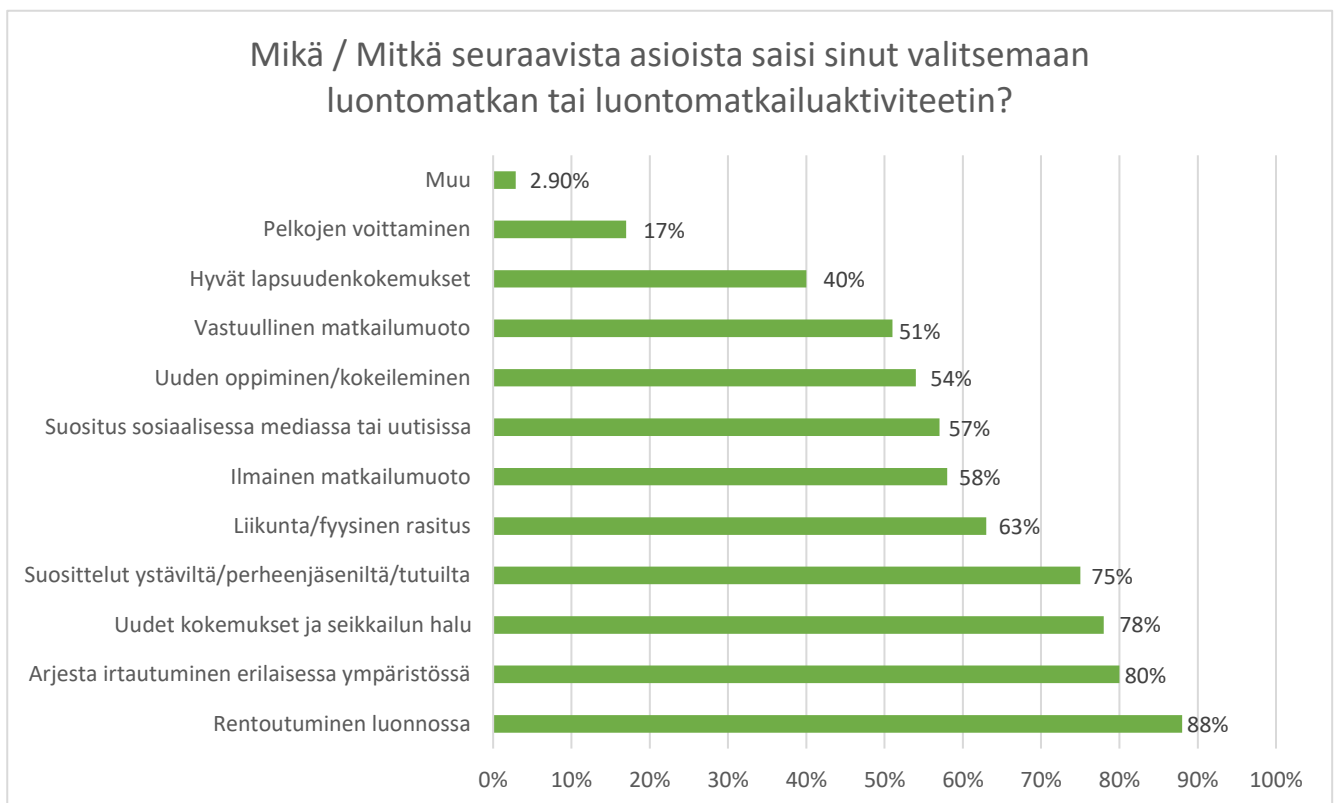
Selkeästi vaikeimmaksi esteeksi nuoret aikuiset kokevat saavutettavuuden luontokohteeseen, eli kuinka helposti sinne pääsee omalla autolla tai julkisilla. Tässä vastausten keskiarvo oli 3,3, joka oli huomattavasti korkein kaikista vastausten keskiarvoista. Toiseksi korkeimman keskiarvon oli

kerännyt vaikeat sääolosuhteet, kuten ukkonen tai pakkanen, ja kolmantena oma osaaminen tai tietämättömyys.

Lupa-asiat, kuten kalastus- ja metsästysluvut, saivat vastausten keskiarvoksi 1,6. Tämä ilmaisee, että suurin osa nuorista aikuisista ei koe lupa-asioita ollenkaan hankalaksi esteeksi. Tämä yhdistyy myös vastauksen 6 tuloksiin, joidenka perusteella nuoret aikuiset eivät ole kovin kiinnostuneita metsästyksestä tai kalastuksesta.

6.5 Luontomatkailun motivaatiotekijät ja palvelut

Tutkimuskyselyn viimeisissä kysymyksissä käsiteltiin luontomatkailun motivaatiotekijöitä ja palveluita. Kysymyksessä 9 vastaajat saivat valita yhden tai useamman vaihtoehdon erilaisista luontomatkailuun motivoivista asioista ja aktiviteeteista sen perusteella, kuinka kiinnostavaksi ne kokevat. Vastaajia kysymykseen tuli 138, ja valittujen vastausten lukumäärä oli 916.



Kuva 11. Luontomatkailun motivaatiotekijät nuorten aikuisten keskuudessa, n=138

Kuvan 11 kaaviosta huomaa, että suurimmat motivaatiotekijät luontomatkailulle ovat rentoutuminen luonnossa, arjesta irtautuminen erilaisessa ympäristössä sekä uudet kokemukset ja seikkailun halu. Kysymykseen 9 tuli myös neljä vastausta kohtaan muu, mikä. Nämä vastaukset olivat, että kohde on saavutettavissa ilman autoa, lapsen riemu luonnossa, pitkäaikainen positiivinen vaikutus

mielen hyvinvointiin ja luonnon hyvinvointivaikutukset. Sen sijaan hyvät lapsuudenkokemukset tai itsensä voittaminen eivät kyselyssä nousseet motiiveiksi valita luontomatkailua.

Kysymys 10 koski luontomatkailun palveluja ja aktiviteetteja. Näiden tärkeyttä mitattiin Likertin asteikolla siten, että 1 tarkoittaa, ettei pidä asiaa ollenkaan tärkeänä, ja 5 tarkoittaa, että pitää asiaa erittäin tärkeänä.

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | Keskiarvo | Mediaani |
|---|--------|--------|--------|--------|--------|-----------|----------|
| Kauniit maisemat | 0,0 % | 1,5 % | 2,9 % | 19,7 % | 75,9 % | 4,7 | 5,0 |
| Kohteessa on metsää | 1,5 % | 0,0 % | 8,7 % | 35,5 % | 54,3 % | 4,4 | 5,0 |
| Kohteessa on järvi / joki | 1,5 % | 3,6 % | 18,8 % | 43,5 % | 32,6 % | 4,0 | 4,0 |
| Helposti saavutettava henkilöautolla | 2,9 % | 8,8 % | 19,7 % | 36,5 % | 32,1 % | 3,9 | 4,0 |
| Selkeät reittiohjeet | 7,3 % | 6,6 % | 25,6 % | 35,0 % | 25,5 % | 3,6 | 4,0 |
| Kohteessa on merta | 7,3 % | 16,7 % | 27,5 % | 26,8 % | 21,7 % | 3,4 | 3,0 |
| Helppo reitti / aktiviteetti | 5,8 % | 18,1 % | 39,1 % | 24,7 % | 12,3 % | 3,2 | 3,0 |
| Helposti saavutettava julkisilla | 13,9 % | 16,8 % | 21,9 % | 26,3 % | 21,1 % | 3,2 | 3,0 |
| Kohteesta löytyy käymälöitä | 13,8 % | 14,5 % | 24,6 % | 30,4 % | 16,7 % | 3,2 | 3,0 |
| Vaativa reitti / aktiviteetti | 9,5 % | 13,1 % | 48,9 % | 23,4 % | 5,1 % | 3,2 | 3,0 |
| Hyvät sienestys ja/tai marjastus apajat | 19,6 % | 29,7 % | 27,5 % | 14,5 % | 8,7 % | 2,6 | 3,0 |
| Majoitusmahdollisuus | 28,2 % | 26,8 % | 26,1 % | 13,8 % | 5,1 % | 2,4 | 2,0 |
| Esteettömyys | 35,0 % | 24,8 % | 24,8 % | 9,5 % | 5,9 % | 2,3 | 2,0 |
| Saunomismahdollisuus | 36,3 % | 23,9 % | 26,8 % | 9,4 % | 3,6 % | 2,2 | 2,0 |
| Kohteesta löytyy kahvila ja/tai myymälä | 40,9 % | 31,4 % | 17,5 % | 7,3 % | 2,9 % | 2,0 | 2,0 |
| Ohjatut aktiviteetit | 64,5 % | 23,2 % | 9,4 % | 2,2 % | 0,7 % | 1,5 | 1,0 |

Kuva 12. Luontopalvelujen ja -aktiviteettien tärkeys suomalaisten nuorten aikuisten keskuudessa, n=138

Kuten kuvasta 12 voi havaita, luontokohteen kauniit maisemat, sekä se että kohteesta löytyy metsää tai vesistöä, on nuorille aikuisille tärkeintä luontomatkailussa. Näiden lisäksi nuoret aikuiset pitävät tärkeänä helppoa saavutettavuutta henkilöautolla, sekä selkeitä reittiohjeita kohteessa. Sen sijaan luontomatkailun mahdollisesti maksulliset palvelut, kuten ohjatut aktiviteetit, kohteesta löytyvät kahvilat ja myymälät, tai saunomismahdollisuus ei ole nuorille aikuisille luontomatkailussa tärkeää.

Kysymysten 9 ja 10 vastauksista voi päätellä, että suomalaiset nuoret aikuiset eivät niinkään ole kiinnostuneita luontomatkailun palveluista, kuten kahviloista, myymälöistä, saunoista tai ohjatuista aktiviteeteista, vaan tärkeintä heille on luonnossa ajan viettäminen rentoutuen ja arjesta irtautuen, uusia kokemuksia keräten upeissa maisemissa. Tämä tulos tulee myös kappaletta 4.2, jossa nuorten aikuisten kerrotaan matkustavan juuri kokemusten ja itsensä kehittämisen perässä. (Mohn 2018.)

7 Pohdinta

Opinnäytetyön viimeisessä luvussa pohditaan tutkimuksessa saatuja tuloksia ja vastauksia, sekä tehdään näistä johtopäätöksiä. Tutkimusongelmana oli se, mikä on suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan kotimaassa. Tutkimuksen alaongelmina kartoittaa, mitkä tekijät saavat nuoret aikuiset valitsemaan luontomatkailun kotimaassa, millaisia haasteita suomalaiset nuoret aikuiset kokevat luontomatkailussa kotimaassa, mitkä ovat nuorten aikuisten suosikkiluontomatkailukohteet Suomessa ja mitä palveluita ja aktiviteetteja nuoret aikuiset kaipaavat luontomatkailulta. Työn tavoitteena oli saada luontomatkailukohteille ja -yrityksille tietoa siitä, minkälaisia luontomatkailupalveluita ja -elämyksiä nuorille aikuisille voisi tarjota ja kuinka kohdentaa luontomatkailua ja lisätä sen kiinnostavuutta nimenomaan nuorten aikuisten keskuudessa, sekä tarkoituksena tutkia sitä, mikä on suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan.

Tutkimuksen tuloksia ei pysty yleistämään, koska kyselyyn vastanneiden joukko on pieni eikä näin täysin edusta perusjoukkoa. Tutkimustuloksista voi tehdä päätelmiä suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostuksesta luontomatkailua kohtaan kotimaassa, ja niitä voi käyttää tulevaisuudessa luontomatkailun kehittämiseen, ja näin myös vastuullisen matkailun lisäämiseksi Suomessa.

7.1 Johtopäätökset ja kehitysehdotukset

Nuorten aikuisten ajatukset sanasta luontomatkailu ovat pääosin positiivisia. He kokevat luontomatkailun irtiottona, rentoutumisen ja rauhoittumisen lähteenä, joka on mukavaa, puhdasta ja kaunista. Tämä osoittaa, että nuoret aikuiset ovat hyvillään ja kiinnostuneita luontomatkailusta. Nuorten aikuisten suosikkiluontomatkailukohteet Suomessa löytyvät niin kansallispuistoista ja muista suosituista luontomatkailukohteista kuin omasta kotiympäristöstä. On hienoa huomata, että suosikkimatkailukohteita löytyy koko kotimaasta, aina eteläisestä Hangosta pohjoiseen Lappiin asti.

Tutkimuksen tulokset kulkevat hyvin käsi kädessä tietoperustan kanssa. Tutkimuksen tuloksista voi tehdä johtopäätöksiä, että suomalaiset nuoret aikuiset valitsevat luontomatkailun erityisesti kokemukset edellä, sen sijaan että olisivat kiinnostuneita luontomatkailuun liitännäisistä maksullisista palveluista. Tässä on huomattavissa sama trendi, kuin kappaleessa 4.2 esiin tuodussa World Youth Student and Educational Travel Confederationin vuoden 2017 tutkimuksessa, jonka mukaan nuoret etsivät ainutlaatuisia matkailukokemuksia (Mohn 2018).

Nuoret aikuiset harrastavat luontomatkailua kerrasta kahteen kertaa kuukaudessa muutamaan kertaan vuodessa. Luontomatkailua he harrastavat kaikkein mieluiten joko ystävien tai kumppanin

kanssa. Tästä voi tehdä johtopäätöksen, että nuoret aikuiset harrastavat luontomatkailua kaikkein mieluiten oman ikäluokkansa edustajien seurassa. Nuoret aikuiset eivät ole kiinnostuneita harrastamaan luontomatkailua tuntemattomien seurassa. Näin ollen voi tehdä päätelmän, että nuoret aikuiset eivät ole kiinnostuneita esimerkiksi sellaisista luontomatkailupalveluista, jossa luonnossa harrastettaisiin toisilleen vieraiden ihmisten ryhmässä.

Kuvan 11 kaavioista huomaa, että nuorten aikuisten suurimmat motivaatiotekijät luontomatkailulle ovat rentoutuminen luonnossa, arjesta irtautuminen erilaisessa ympäristössä, sekä uudet kokemukset ja seikkailun halu. Luontomatkailun aktiviteeteista nuoria aikuisia kiinnostaa eritoten retkeily, vaeltaminen ja patikointi kauniissa maisemissa. Maisemissa heitä kiinnostaa eniten metsät sekä joet ja järvet.

Asiat, jotka toimivat suurimpina vaikuttavina tekijöinä nuorten aikuisten luontomatkailussa kotimaassa, ovat edellisessä kappaleessa mainitut elämykset ja kauniit maisemat, sekä myös luontomatkailukohteen helppo saavutettavuus, niin julkisilla kuin henkilöautolla. Luontomatkailun ilmaisuus on myös tekijä, joka vaikuttaa positiivisesti nuorten aikuisten kotimaan luontomatkailuun.

Luontomatkailun haasteet nuorten aikuisten keskuudessa liittyvät lähinnä saavutettavuuteen, sekä luonnon mahdollisiin vaikeisiin sääolosuhteisiin. Näiden lisäksi nuoret aikuiset kokevat oman luonto-osaamiseen puutteen haasteena luontomatkailulle. Tietoperustassa luontomatkailun haasteiksi kuvailtiin muun muassa juuri osaamisen tai hyvän peruskunnon puutetta, kuten myös ongelmia saavutettavuuden ja esteettömyyden saralla (ks. 3.2).

Tutkimuksen tuloksista voi siis tehdä johtopäätöksen, että suomalaiset nuoret aikuiset ovat hyvinkin kiinnostuneita kotimaisesta luontomatkailusta, ja arvostavat Suomen luontoa ja sen antamia mahdollisuuksia luontomatkailulle, mutta kokevat luontokohteiden mahdollisesti huonon saavutettavuuden esteenä luontomatkailulle. Vastaajien suosikkiluontomatkailukohteet olivat myös usein lähellä omaa asutusta tai mökkiä ja näin ollen helposti saavutettavia. Saavutettavuus on siis iso tekijä nuorten aikuisten luontomatkailussa.

Saavutettavuuden lisäksi olisi tulevaisuuden luontomatkailupalveluita kehittäessä hyvä huomioida nuorten aikuisten luonto-osaaminen. Tutkimuksessa kävi ilmi, että monet nuoret aikuiset kokevat oman osaamisen puutteen haasteena luontomatkailulle. Nuorten aikuisten luonto-osaamista tulisi siis kehittää. Tätä voisi edesauttaa esimerkiksi siten, että Metsähallitus tekisi yhteistyötä nuorten aikuisten seuraamien vaikuttajien kanssa, jotka voisivat omissa kanavissaan kertoa kansallispuistoista ja luontomatkailusta. Tuttujen suositukset ja verkossa jaetut kuvat ovat suuri matkailumotivaatio nuorille aikuisille (ks. 4.2 & 6.6), joten kauniiden maisemien ja luonnossa

vietetyn ajan näkeminen olisi varmasti suuri osatekijä nuorten luonto-osaamisen ja -matkailun kehittämisessä.

7.2 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Tutkimus sai hyvän, ja tavoiteltua korkeamman, vastaajamäärän, mikä on tutkimuksen luotettavuuden kannalta positiivista. Vastaajien sukupuolijakauma ei kuitenkaan vastaa yleisesti suomalaisten 18–29-vuotiaiden sukupuolijakaumaa, joten näin ollen vastaajat eivät pysty täysin luotettavasti edustamaan kaikkia Suomen nuoria aikuisia. Tämän lisäksi vastaajien ikäjakauma ei myöskään ole tasainen, vaan suurin osa vastaajista on 21–26-vuotiaita, ja näin ollen tutkimusjoukon nuorinta ja vanhinta ikäryhmää on vastauksissa vähemmän edustettuna kuin edellä mainittua ikäryhmää. Näin ollen tutkimuksen tulokset eivät pysty täysin luotettavasti edustamaan koko kohdejoukon kiinnostusta luontomatkailuun kotimaassa.

On kuitenkin huomattavaa, että kysely kaikesta huolimatta sai paljon vastauksia, mikä pystyy antamaan luotettavaa osviittaa nuorten aikuisten kiinnostuksesta luontomatkailuun kotimaassa. Vaikka pääosin tutkimuksen vastaajien ajatukset luontomatkailusta ovat enemmän positiivisia kuin negatiivisia, eivät läheskään kaikki vastaukset olleet saman sävyisiä, vaan oli huomattavissa, että erilaiset yksilöt olivat antaneet äänensä tutkimuksen vastauksiin.

Luontomatkailu on kestäväää ja ympäristöystävällistä matkailua, joten jo tutkimuksen aiheena suomalaisten nuorten aikuisten kiinnostus luontomatkailua kohtaan on eettinen tutkimusaihe. Tutkimukseen osallistuvien vastaukset kyselyyn käsiteltiin anonyymisti ja näin ollen vastaajien henkilöllisyyksiä ei ole tarkasteltavissa, eikä ole myöskään saatavilla yhteyttä siitä, mitä vastauksia kukin vastaaja oli kyselyn eri kysymyksiin vastannut. Tutkimuskyselyyn osallistuminen oli vapaaehtoista, ja kyselyssä ei myöskään edellytetty, että vastaaja vastaa jokaiseen kysymykseen. Tutkimus on siis tehty eettisesti, niin tutkimuksen aihetta kuin vastaajia kunnioittaen.

7.3 Opinnäytetyön ja oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyön tekeminen on opettanut minulle paljon niin itse luontomatkailusta, kuten myös suunnitelmallisuutta ja ajan hallintaa. Olen tyytyväinen suoritukseeni ja opinnäytetyöhöni, ja koen, että olen parhaani tehnyt ja antanut työlle kaiken mahdollisen, mitä omilla voimavaroillani pystyin. Aikaa opinnäytetyön valmistamiseen meni suunniteltua ja toivottua enemmän, mutta tähän vaikuttaa suuresti yllättävät muutokset henkilökohtaisessa elämässä, jotka yllättivät kesken opinnäytetyöprosessin.

Kaikesta huolimatta olen opinnäytetyöhöni tyytyväinen. Tietoperusta on selkeä ja laaja, ja se antaa hyvän pohjan itse tutkimukselle ja sen ongelmiin. Olen erityisen ylpeä tutkimukseni kysymyksistä,

ja sain näistä positiivista palautetta kanssaopiskelijoiltani kyselyn julkaistuani. Koen, että tutkimuskyselyn avulla onnistuin hyvin saamaan tutkimukseni ongelmiin vastauksia ja ymmärrystä suomalaisten nuorten aikuisten luontomatkailun tilasta. Näin ollen, koen että täytin opinnäytetyöni tavoitteen; saada tietoa siitä, minkälaisia luontomatkailupalveluita ja -elämyksiä nuorille aikuisille voisi tarjota ja kuinka kohdentaa luontomatkailua ja lisätä sen kiinnostavuutta nimenomaan nuorten aikuisten keskuudessa, jota luontomatkailukohteet ja -yritykset voivat käyttää.

Olen itse erityisesti kiinnostunut kehittämään luontomatkailua sekä vastuullista kotimaanmatkailua Suomessa ja koen, että sekä tutkimukseni tekemisestä, että sen tuloksista on tässä hyötyä. Opinnäytetyön tekeminen oli minulle myös ennen kaikkea käytännön kokemus siitä, miten tutkimuksia tehdään, ja mitä sen tekemiseen sisältyy. Kaiken kaikkiaan, olen opinnäytetyöstäni ylpeä.

7.4 Jatkotutkimusehdotukset

Nuorten aikuisten matkailu, luontomatkailu, kotimaan matkailu ja nuorten luontomatkailu ovat kaikki aiheita, joista riittäisi tutkittavaa. Henkilökohtaisesti olen kiinnostunut Suomen kotimaanmatkailun edistämisestä, ja tätä näkökulmaa voisi suuremmin käyttää mahdollisissa jatkotutkimuksissa nuorten aikuisten ja luontomatkailun saralla.

Kuten aiemmin luvussa 7.1 tutkimuksen johtopäätöksiä esitellessä todettiin, on luontokohteiden saavutettavuus suuri tekijä nuorten aikuisten luontomatkailussa. Näin ollen luontomatkailun saavutettavuutta voisi tutkia lisää. Tämä pitäisi sisällään niin sen, että miksi luontokohteisiin koetaan usein olevan vaikea päästä, eritoten julkisilla, ja onko asiaan suunnitteilla muutosta tai kehitystä tulevaisuudessa. Voisi myös tehdä jatkotutkimuksia, joissa tutkittaisiin nuorten aikuisten luonto-osaamista ja sitä, kuinka sitä voisi parantaa. Jatkotutkimukset voisivat myös kartoittaa sitä, miten luontokohteiden opastusta voisi kehittää.

Myös vielä tarkempi tutkimus luontomatkailuun toivotuista palveluista olisi oiva jatko tälle tutkimukselle. Olisi kiinnostavaa saada konkreettista näyttöä siitä, mitä palveluita luontomatkailuun toivotaan, ja myös luontomatkailuyritysten tietoa ja kokemusta siitä, miten nämä palvelut todellisuudessa käytännössä toimisi ja toteutuisi.

Lähteet

Aalto, K. 20.5.2022. Suomalaisten innokkuus matkailla kotimaassa jatkaa kasvuaan – matkoja lähialueille ja maaseudulle tehdään entistä enemmän. MTK. Luettavissa: <https://www.mtk.fi/-/matkailukysely>. Luettu: 16.4.2023.

Aaltonen, A. & Ihalainen, N. 2020. Yhdenvertaisuutta luontomatkailuun. LAB-ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Osa 6. Lab University of Applied Sciences. Lahti. Luettavissa: <https://www.business-finland.fi/4a80bb/globalassets/julkaisut/visit-finland/tutkimukset/2020/yhdenvertaisuutta-luontomatkailuun.pdf>. Luettu: 17.4.2023.

Gaukel Andrews, C. 15.7.2014. Young People Have Less Money Than Ever Before, So Why Are They Traveling More? Natural Habitat Adventures. Luettavissa: <https://www.nathab.com/blog/young-people-have-less-money-than-ever-before-so-why-are-they-traveling-more/>. Luettu: 17.4.2023.

Hemmi, J. 1995. Ympäristö- ja luontomatkailu. Keski-Pohjanmaan Kirjapaino. Kokkola.

Hemmi, J. 2005. Matkailu, ympäristö, luonto: Osa 1. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Honkanen, A., Sammalkangas, J., & Satokangas, P. 2021. Kotimaanmatkailun nykytila ja potentiaali – selvitys kohderyhmistä ja kehittämistoimista. Työ- ja elinkeinoministeriö. Helsinki. Luettavissa:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162882/TEM_2021_14.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu: 26.2.2023.

Horner, S. & Swarbrooke, J. 2016. Consumer behaviour in tourism. 3. painos. Routledge. New York.

Hyönteismaailma. Punkki eli puutiainen. Luettavissa: <https://hyonteismaailma.fi/hyonteiset/pistavat-hyonteiset/punkki-eli-puutiainen/>. Luettu: 22.4.2023.

Jumrin, S. & Maryono, M. 2018. Motivation and Perception of Tourists as Push and Pull Factors to Visit National Park. ResearchGate. Luettavissa: https://www.researchgate.net/publication/323310887_Motivation_and_Perception_of_Tourists_as_Push_and_Pull_Factors_to_Visit_National_Park. Luettu: 4.3.2023.

Kananen, J. 2019. Opinnäytetyön ja pro gradun pikaopas – Avain opinnäytetyön ja pro gradun kirjoittamiseen. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Jyväskylä. E-kirja. Luettu: 26.2.2023.

Kesäläinen, T. 2020. Suomen upeimmat luontokohteet. 4. painos. Karttakeskus. Helsinki.

L1285/2016. Nuorisolaki. Valtion säädöstietopankki Finlex. Luettavissa:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>. Luettu: 29.11.2022.

Leppänen, T. 2022. Julkisilla kansallispuistoon. Latu ja polku. Luettavissa:

<https://www.latujaopolku.fi/uutiset/julkisilla-kansallispuistoon.html>. Luettu: 7.8.2023.

Maa- ja metsätalousministeriö. s.a. Suomen metsävarat. Luettavissa:

<https://mmm.fi/metsat/suomen-metsavarat>. Luettu: 24.1.2023.

Macgilleon, T. & Tolonen, A. 20.7.2020. Suomalaiset paikkaavat jo turistikatoa ja tästä voi alkaa kotimaanmatkailun nousukausi – etenkin nuoret löytäneet Suomi-helmien äärelle. Yle. Luettavissa:

<https://yle.fi/a/3-11451449>. Luettu: 12.4.2023.

Metsähallitus. s.a. Eräluvut.fi. Eräluhia ja Elämyksiä. Luettavissa: <https://www.eraluvat.fi>. Luettu: 20.7.2023.

Metsähallitus. s.a. Käyntimäärät maastossa. Luettavissa: <https://www.metsa.fi/vapaa-aika-luonnossa/kayntimaarat/kayntimaarat-maastossa/>. Luettu: 11.3.2023.

Metsähallitus. s.a. Luontoon.fi. Aktiviteetit. Luettavissa: <https://www.luontoon.fi/aktiviteetit>. Luettu: 11.3.2023.

Metsähallitus. s.a. Luontoon.fi. Kansallispuistot. Luettavissa:

<https://www.luontoon.fi/kansallispuistot>. Luettu 24.1.2023.

Metsähallitus. s.a. Luontoon.fi. Turvallisuus. Luettavissa: <https://www.luontoon.fi/turvallisuus>. Luettu: 20.7.2023.

Minkkinen, T. 12.6.2020. Matkailu luonnossa: mistä on kyse? Propelli. Luettavissa:

<https://verkkolehdet.jamk.fi/propelli/2020/06/matkailu-luonnossa-mista-on-kyse/>. Luettu: 17.4.2023.

Mohn, T. 29.7.2018. What Are Young Travelers Up To? A New Survey Reveals Their Splurges And Where They Go For Happiness. Forbes. Luettavissa:

<https://www.forbes.com/sites/tanyamohn/2018/07/29/what-are-young-travelers-up-to-a-new-survey-reveals-their-splurges-and-where-they-go-for-happiness/?sh=67b55f4854c6>. Luettu: 13.3.2023.

Neufeld, D. 22.5.2020. Visualizing the Countries Most Reliant on Tourism. Visual Capitalist.

Luettavissa: <https://www.visualcapitalist.com/countries-reliant-tourism/>. Luettu: 13.2.2023.

Onali, A. & Mäkelä, H. 12.8.2019. Suomalaiset ovat Euroopan ahkerimpia mutta myös piheimpiä matkailijoita: Tilastot kertovat, miten ja missä eurooppalaiset lomailevat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000006201455.html>. Luettu 26.2.2023.

Pietiläinen, J. 4.3.2018. Nuorten aikuisten köyhyys paisuu Suomessa – Jo joka kolmas pienituloisen on alle 35-vuotias. Helsingin uutiset. Luettavissa: <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/1318324>. Luettu: 17.4.2023.

Porkkala, M. 2015. Luontomatkailun tulevaisuus Suomessa. Päättäjien metsäakatemia. Luettavissa: https://smy.fi/wp-content/uploads/2015/05/PM38_Miia-Porkkala_teksti.pdf Luettu: 13.2.2023.

Pääkkölä, A. 19.11.2020. Petkeljärven kansallispuiston kävijätutkimus 2018. Metsähallitus. Luettavissa: <https://julkaisutmetssa-ss4.focusflow.net/assets/pdf/lp/Bsarja/b255.pdf>. Luettu 31.1.2023.

Ristola, K. 20.1.2022. Yläluokan grand tour -matkat Eurooppaan. Matkakuume-podcast. Kuunneltavissa: <https://areena.yle.fi/podcastit/1-2122848>. Kuunneltu 15.2.2023.

Rodríguez, C. 16.6.2020. Travelling for pleasure: a brief history of tourism. Europeana. Luettavissa: <https://www.europeana.eu/en/blog/travelling-for-pleasure-a-brief-history-of-tourism>. Luettu: 15.2.2023.

Räsänen, P., Lariola, I. & Aittokoski, V. 2020. Luontoaktiiviteettien tuotesuosituksset. Visit Finland. Luettavissa: https://www.businessfinland.fi/4a8294/globalassets/julkaisut/visit-finland/tutkimukset/2020/visitfinland_luontoaktiiviteettien-tuotesuosituksset_2020.pdf. Luettu: 11.3.2023.

Seppälä, A. & Lindroos, J. 27.5.2013. Kyy puri miestä neljä kertaa samana päivänä. Yle. Luettavissa: <https://yle.fi/a/3-6660177>. Luettu: 22.4.2023.

Suoma ry s.a. 100 syytä matkailla Suomessa. Mikä on 100 syytä matkailla Suomessa? Luettavissa: <https://100syyta.fi/artikkelit/mika-on-100-syyta-matkailla-suomessa>. Luettu: 16.4.2023.

SurveyMonkey. s.a. Harkinnanvarainen otantamenetelmä. Luettavissa: <https://fi.surveymonkey.com/mp/non-probability-sampling/>. Luettu: 17.4.2023.

Staudinger, S. 12.7.2019. Suomi, 57 000–168 000 järven maa. Maanmittauslaitos. Luettavissa: <https://www.maanmittauslaitos.fi/ajankohtaista/suomi-57-000-168-000-jarven-maa>. Luettu: 24.1.2023.

STT Viestintäpalvelut Oy. 2023. Ifin kyselytutkimus: Yli 40 % suomalaisista muuttanut kesäsuunnitelmiaan inflaation vuoksi. STT info. Luettavissa: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/ifin-kyselytutkimus:-yli-40-percent-suomalaisista-muuttanut-kesasuunnitelmiaan-inflaation-vuoksi?publisherId=69817318&releaseld=69983008>. Luettu: 7.8.2023.

Tietoarkisto. s.a. Mittaaminen: Muuttajien ominaisuudet. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/mittaaminen/ominaisuudet/>. Luettu: 11.9.2023.

Tilastokeskus. s.a. Kotimaanmatkailu. Luettavissa: <https://www.stat.fi/meta/kas/kotimmatkailu.html>. Luettu: 26.2.2023.

Tilastokeskus. 12.5.2022. Kotimaanmatkailu saavutti ennätysosuuden vuonna 2021. Luettavissa: <https://www.stat.fi/julkaisu/cktskw1m86u5z0b604gvy2lwa>. Luettu: 16.4.2023.

Tilastokeskus. s.a. Matkailu. Luettavissa: <https://www.stat.fi/meta/kas/matkailu.html>. Luettu 17.1.2023.

Tilastokeskus. s.a. Vapaa-ajanmatka. Luettavissa: <https://www.stat.fi/meta/kas/vapajmatka.html>. Luettu: 26.2.2023.

Travel & Climate. s.a. Travel Motives. Luettavissa: <https://travelandclimate.org/travel-motives>. Luettu: 15.2.2023.

Uusitalo, I. 5.5.2022. Salesforce. Milleniaalit vs. Z-sukupolvi: Näin markkinoit eri ikäryhmille. Luettavissa: <https://www.salesforce.com/fi/blog/2021/y-sukupolvi-vs-z-sukupolvi.html>. Luettu: 5.4.2023.

Visit Finland. s.a. Finland – sustainable travel destination. Luettavissa: <https://travel-trade.visitfinland.com/en/sustainability/>. Luettu: 16.4.2023.

Visit Finland. s.a. Luontomatkailu. Luettavissa: <https://www.visitfinland.fi/liiketoiminnan-kehittaminen/tuotekehitysteemat/luontomatkailu>. Luettu: 16.4.2023.

Visit Finland. s.a. Tunne asiakkaasi! – Kohderyhmäopas matkailuyrityksille. Luettavissa: https://www.businessfinland.fi/4910e5/globalassets/finnish-customers/02-build-your-network/visit-finland/julkaisut/tunne_asiakkaasi_kohderyhmaopas-matkailuyrityksille_visit-finland.pdf. Luettu: 16.4.2023.

Visit Finland. s.a. Vastuullinen matkailu. Luettavissa: <https://www.visitfinland.fi/liiketoiminnan-kehittaminen/vastuullinen-matkailu>. Luettu: 16.4.2023.

Walton, J. 5.1.2023. Tourism. Britannica. Luettavissa:

<https://www.britannica.com/topic/tourism#ref302598>. Luettu: 15.2.2023.

World Youth Student and Educational Travel Confederation. s.a. The Power of Youth Travel.

Luettavissa: <https://www.wysetc.org/research/the-power-of-youth-travel/>. Luettu: 14.3.2023.

Liitteet

Liite 1. Tutkimuskysymykset

1. Minkä ikäinen olet?

- 18-20-vuotias
- 21-23-vuotias
- 24-26-vuotias
- 27-29-vuotias

2. Mikä on sukupuolesi?

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua kertoa

3. Mitä ajatuksia sana luontomatkailu sinussa herättää?

4. Kuinka usein harrastat luontomatkailua (Luontomatkailu on matkailua, joka tapahtuu luonnonympäristössä, jossa vetovoimaisuus ja matkailun aktiviteetit perustuvat luontoon sekä siellä tapahtuvaan toimintaan) Suomessa?

- Päivittäin
- Viikoittain
- 1-2 kertaa kuukaudessa
- Kerran 2-3 kuukaudessa
- Muutaman kerran vuodessa
- Harvemmin
- En ollenkaan

5. Kenen kanssa mieluiten harrastat luontomatkailua? (Valitse 1 tai useampi)

- Perheen kanssa
- Kumppanin / Puolison kanssa
- Ystävien kanssa
- Lemmikin kanssa
- Tuntemattomien kanssa
- Yksin
- Muu, mikä?

6. Kuinka kiinnostunut olet seuraavista luontomatkailulajeista? (1 = ei ollenkaan kiinnostunut, 5 = erittäin kiinnostunut)

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|----------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| Retkeily | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Vaeltaminen ja patikointi | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kalastus | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Metsästys | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Maastohiihto | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Geokätköily / Suunnistus | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Marjastus / Sienestys | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Polkujuoksu | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ratsastus (maastossa) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Sukellus | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Valokuvaus (luonnossa) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Lemmikin kanssa ulkoilu | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Veneily | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Melonta | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Tähtitaivaan tarkkailu | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Pyöräily (esim. maastossa) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Lumikenkäily | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Avovesiuinti | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Lintujen tarkkailu | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Moottorikelkkailu | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Retkiluistelu | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

7. Mikä on suosikkiluontomatkailukohteesi Suomessa? Miksi?

7. Mikä on suosikkiluontomatkailukohteesi Suomessa? Miksi?

8. Kuinka hankaliksi esteiksi koet seuraavat asiat luontomatkailulle? (1=ei ollenkaan hankalaksi, 5=erittäin hankalaksi)

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|--|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| Esteettömyys kohteessa | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Vaikeat sääolosuhteet (esim. ukkonen, pakkanen, myrsky) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Luonnon vaaralliset eläimet (esim. punkit, käärmeet) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Palvelujen puute (esim. kahvilat, wc) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Turvallisuus (esim. ensiapu) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Saavutettavuus (esim. liikenneyhteydet kohteeseen) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Oma osaaminen tai tietämättömyys (esim. suunnistus- tai erätaidot) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Luontomatkailuseuran puute | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Tiedonsaanti luontokohteista | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Heikko peruskunto | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Lupa-asiat (esim. kalastus- ja metsästysluvat) | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

9. Mikä / Mitkä seuraavista asioista saisi sinut valitsemaan luontomatkan tai luontomatkailuaktiviteetin? (Valitse yksi tai useampi vaihtoehto)

Suosittelut ystäviltä / perheenjäseniltä / tutuilta

Suositus sosiaalisessa mediassa tai uutisissa

Liikunta / fyysinen rasitus

Arjesta irtautuminen erilaisessa ympäristössä

Rentoutuminen luonnossa

Hyvät lapsuudenkokemukset

Uudet kokemukset ja seikkailunhalu

Ilmainen matkailumuoto

Vastuullinen matkailumuoto

Uuden oppiminen / kokeileminen

Pelkojen voittaminen

Muu,
mikä?

10. Kuinka tärkeänä pidät seuraavia palveluja ja aktiviteettaja luontomatkailussa? (1=ei ollenkaan tärkeänä, 5=erittäin tärkeänä)

| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| Helposti saavutettava julkisilla | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Helposti saavutettava henkilöautolla | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kohteesta löytyy kahvila ja/tai myymälä | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kohteesta löytyy käymälöitä | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kohteessa on metsää | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kohteessa on merta | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kohteessa on järvi / joki | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Helppo reitti / aktiviteetti | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Vaativa reitti / aktiviteetti | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Kauniit maisemat | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Esteettömyys | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Hyvät sienestys ja/tai marjastus apajat | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Selkeät reittiohjeet | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Ohjatut aktiviteetit | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Majoitusmahdollisuus | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |
| Saunomismahdollisuus | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |